



Buhalterija

apskaitos ir mokesčių apžvalga

Nr. 44 (988) 2024 m. lapkričio 26 d.

MOKESČIAI

Marina GUPTOR

Reprezentacijos sąnaudų pripažinimas ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais: reprezentacijos sąvoka

Nemažai įmonių metų pabaigoje planuoja organizuoti įvairius renginius, kurių sąnaudas neretų pripažinti leidžiamais atskaitymais. Neretai tokie renginiai įforminami kaip reprezentacija. Straipsnyje aptarsime, kas laikoma reprezentacija pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais ir kokie reikalavimai keliami jos įforminimui.

5–9 psl.

SAVAITĖS MINĖTINOS DIENOS

Lapkričio 29 d.

DRAUGO DIENA

Šią dieną visi kviečiami prisiminti, pasveikinti savo draugus, pasakyti gerą žodį ir pabrėžti, kokie svarbūs mūsų visų gyvenime yra tie keli artimi žmonės.

Lapkričio 30 d.

MAŽOSIOS LIETUVOS PRISIJUNGIMO PRIE DIDŽIOSIOS LIETUVOS AKTO DIENA

Lapkričio 30-oji paskelbta Mažosios Lietuvos diena. Taip prisimenamas 1918 metais Tilžės aktu deklaruotas Mažosios ir Didžiosios Lietuvos susijungimas.

Gruodžio 1 d.

ADVENTO PRADŽIA

Adventas (lot. „atėjimas“) – prieškalėdinis susikaupimo laikotarpis. Šiuo metu krikščionys ruošiasi didžiausiai šventei – šventosioms Kalėdoms. Adventas prasideda ketvirtąjį sekmadienį prieš Kalėdas ir tęsiasi nuo 22 iki 27 dienų – iki šventųjų Kūčių.



Visada patikimas, naujausią informaciją skleidžiantis, kiekvienam buhalterui reikalingas savaitraštis.

KONSULTACIJOS

❖ UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos

❖ Teismo konsultacijos

20–21 psl.



SVEIKINAME!

Lapkričio 26 d. Dobilas, Krizostomas, Vaigeta.

Lapkričio 27 d. Virgilija, Virgas, Maksimas.

Lapkričio 28 d. Egmontas, Gintėnė, Rimgaudas.

Lapkričio 29 d. Daujotas, Imantė, Iminė.

Lapkričio 30 d. Andrius – iš graikų – „vyriškas“, Saugardė.

Gruodžio 1 d. Baltėnė, Eligijus, Natalija.

Gruodžio 2 d. Aurelija – iš lotynų – „auksinė“, Milmantė, Viviana.



„Pačiolio“ didysis seminaras prasideda jau kitą savaitę! **KVIEČIAME DALYVAUTI!**

2024 m. ATSKAITOMYBĖS YPATUMAI, nuo 2025 m. įsigaliosiantys mokesčių įstatymų pakeitimai ir kiti buhalteriams aktualūs klausimai



LEKTORIAI:

Auditorius

Gintautas DEVEIKIS

Konsultantė ekspertė

Marina GUPTOR

Auditorius

Valdas JAGMINAS

Konsultantė ekspertė

Oksana GALIN

SEMINARO PROGRAMA

1. Pirmoji atskaitomybė pagal naująjį atskaitomybės įstatymą.
2. Svarbios PVM įstatymo naujovės, pelno mokesčio pokyčiai.
3. Pajamų apmokestinimo pasikeitimai ir kiti mokesčių pakeitimai.
4. Darbo kodekso naujovės. Darbo užmokesčio direktyvos įgyvendinimas.
5. Naujos prievolės buhalteriams ir kiti aktualūs klausimai.

Atsakymai į seminaro dalyvių klausimus.

AUDITORINIAI

SEMINARAI VYKS

VILNIUJE, gruodžio 12 d. | KAUNE, gruodžio 10 d. | KLAIPĖDOJE, gruodžio 11 d.
(nuo 10.00 iki 16.00 val.): ŠIAULIUOSE, gruodžio 4 d. | PANEVĖŽYJE, gruodžio 3 d.

NUOTOLINIS SEMINARAS – nuo gruodžio 10 d. visoje Lietuvoje! Vietą ir laiką renkatės Jūs!

SEMINARO (auditorinio ir nuotolinio) **KAINA iki lapkričio 30 d. – 137 €**,

Auditorinio kodas – **DS72**. Nuotolinio kodas – **DS72N**.

nuo gruodžio 1 d. – 157 € (PVM netaikomas).

KIEKVIENAS auditorinio ir nuotolinio SEMINARO DALYVIS:

- Gauna išsamią ir naudingą seminaro medžiagą. Ši darbo priemonė išlieka naudinga dar ilgą laiką po seminaro.
- Gauna seminare nagrinėjamų dokumentų pildomus šablonus, kuriais galima naudotis neribotą laiką.



Norėdami įsigyti seminarą, sumokėkite prekės kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke.

Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą** (kodai nurodyti prie kainų), **pristatymo adresą**, **tel. numerį** ir **el. pašto adresą**.

Mokėdami už auditorinį seminarą, **BŪTINAI** nurodykite miestą, kuriame dalyvausite seminare.



Profesionalus ir patikimas buhalterio PATARĖJAS



Šiame numeryje skaitykite:

REDAKCIJOS ŽODIS

- A priori4

MOKESČIAI

Marina GUPTOR.

- Reprezentacijos sąnaudų pripažinimas ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais: reprezentacijos sąvoka5

AKTUALU

- Ką privalu žinoti juridinių asmenų savininkams ir akcininkams. Baudžiamojo kodekso pakeitimai ir papildymai 10

SVARBU

- Valstybinė darbo inspekcija primena: darbo skelbimuose darbo užmokestis privalo būti nurodytas 14

VERTA ŽINOTI

- Daugiau atostogų dienų, nei numatyta Darbo kodekse: advokatė atskleidžia, ar tai įmanoma 15
- Kas yra Europos tarpbankinės rinkos palūkanų norma (EURIBOR) ir kodėl svarbu ją suprasti 16

INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

- Apsaugokite savo verslą: svarbiausi kibernetinio saugumo principai 18

KONSULTACIJOS

- UAB „Pačiolis“ ekspertų konsultacijos20
- Teismo konsultacijos21

REGLAMENTŲ NAUJIENOS

- Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga22

ŽMONĖMS

- Indėliai populiarėja: ką reikėtų žinoti prieš įdarbinant savo pinigus.....24

ASMENINIAI FINANSAI

- LKU kredito unijų grupė pristato taupymo būdą su dar didesnėmis palūkanomis.....26
- Taupymas – kančia ar galimybė?.....28

(NE)ĮDOMIOJI STATISTIKA

- Skaidriai dirbančiojo kodas – pasiteisinusi skaidrumo ir nelegalaus darbo mažinimo priemonė30

PSICHOLOGIJA

- Prasidėjus didiesiems išpardavimams, džiugias emocijas keičia stresas: kaip planuoti pirkinius ir sutaupyti32

NAUDINGI SKAIČIAI

- Buhalteriams naudingi skaičiai34

MOKESČIŲ KALENDORIUS

- Mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo kalendorius36

POST SCRIPTUM

- Palmiros horoskopas buhalteriams37



KĄ TURIME ŠIANDIEN?

Kiekviena valdžia stengiasi surinkti kuo daugiau mokesčių, pridarė keistų dalykų ir išeina pasakiusi: „padarėme viską, kas nuo mūsų priklausė“. Tai patvirtina šių dienų naujienos: stabdomas milijardinis projektas, nes kažkas kažko nepadare, kalbama apie didesnius mokesčius, nes reikia daugiau išlaidų (planuojamos dvi naujos ministerijos), ir, aišku, atsakomybės griežtinimą. Valstybė nuolat siekia kontroliuoti verslą, nes jis nesąžiningas – nenori mokėti mokesčių. Nenoras dalintis uždirbtu pelnu – normalus dalykas, juk tai mano pinigai, kuriuos turiu atiduoti. Jeigu jau atiduodu, tai norėčiau bent ką nors gauti. Valdžia nuolat žada, kad kurs palankias sąlygas verslui, mažins administracinę naštą. O kokia realybė? Kadangi nesugebama įveikti „šešėlio“ jau daug metų, kuriami vis nauji ribojimai ir reikalavimai. Ką turime šiandien?



Norisi tikėti, kad po 20 metų Lietuva bus valstybė, kurioje verslui bus patogiu.

Atsiskaitymų grynaisiais pinigais ribojimai. Ribojimas visiems – nauda privačioms kredito įstaigoms. Bankai nuolat kelia įkainius už aptarnavimą, didėja elektroninių sukčiavimų grėsmė. Tai tampa verslo problema, o ne tu, kurie ją sukūrė.

Privalomos deklaracijos ir ataskaitos. Šiandien turime teikti duomenis Valstybinei mokesčių inspekcijai, „Sodrai“, Registrų centrui,

Valstybės duomenų agentūrai ir kitiems. Kiekviena sistema turi savas taisykles, taiko duomenų teikimo būdus, nekalbant apie tai, kad visos kartais stringa. Ir vėl kaltas verslas, nes duomenis puola teikti paskutinę dieną. Ar kuriant sistemą nepagalvojama apie maksimalius srautus, sistemos atsparumo ribą? Jau seniai ramybės neduoda klausimas: argi negalima sukurti vienos sistemos, kuriai ir reikėtų teikti duomenis? Juk dalis jų kartojasi. Neaišku, kam reikia sunkinti sąlygas teikiant duomenis valstybei. Ši problema egzistuoja jau seniai, tačiau net nekalbama apie jos sprendimą.

Šiandien neabejotinai lengviau tvarkyti apskaitą, deklaruoti ir mokėti mokesčius – viską galima daryti neišeinant iš biuro ar namų. Dar prieš 20 metų tai buvo sunku net įsivaizduoti. Vis dėlto išsibarstymas taip ir liko: tuos pačius duomenis tenka teikti ir „Sodrai“, ir VMI, ir Registrų centrui. O ką verslas gauna mainais? Su kiekvienu nauju reikalavimu ir ribojimu atsiranda vis daugiau problemų, kurias verslas sprendžia savo sąskaita, o dar ir mokesčius reikia mokėti. Tad visai nekeista, kad tokiomis sąlygomis ne visi noriai juos moka. Be to, valdžia paims tiek, kiek jai reikia, ir jokios mokesčių reformos nepridės nei pagarbos, nei pasitikėjimo.

Ką gi, norisi tikėti, kad po 20 metų Lietuva bus valstybė, kurioje verslui bus patogiu.

Marina Gupcor

Reprezentacijos sąnaudų pripažinimas ribojamų dydžių leidžiamais atskaitymais:

REPREZENTACIJOS SĄVOKA



Marina GUPTOR
Konsultantė ekspertė

Nemažai įmonių metų pabaigoje planuoja organizuoti įvairius renginius, kurių sąnaudas norėtų pripažinti leidžiamais atskaitymais. Neretai tokie renginiai įforminami kaip reprezentacija. Straipsnyje aptarsime, kas laikoma reprezentacija pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais ir kokie reikalavimai keliami jos įforminimui.

Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 22 straipsnis nustato, kad **reprezentacija yra ribojamų dydžių leidžiami atskaitymai**. Reprezentacijos sąnaudos turi būti susijusios su įmonės gautina arba gaunama ekonomine nauda, pavyzdžiui, yra skirtos naujiems verslo kontaktams užmegzti, santykiams su esamais partneriais pagerinti ir panašiai. Visa tai gali vykti ir formalioje, pavyzdžiui, susitikimuose, pristatymuose, ir neformalioje aplinkoje: reprezentacijos metu leidžiama ir pasilinksminėti, pailsėti. Vis dėlto reikia nepamiršti, kad ne bet koks pasilinksminimas ar pasiūnučiavimas prie vaišių stalo bus pripažintas reprezentacija. Susirinkimas, pristatymas ar renginys gali būti laikomi reprezentacija, jeigu siekiama įprastų reprezentacijos tikslų.

Pagrindiniai reprezentacijos kriterijai:

* reprezentacija – vienas iš vieneto verslo ryšių plėtojimo būdų;

* reprezentacijos tikslas – užmegzti naujus verslo ryšius arba pagerinti esamus;

* reprezentacijos įgyvendinimo forma – pobūviai, banketai, verslo pietūs, suvenyrai, kelionės ir kt.;

* reprezentacijos auditorija – su įmonės veikla sietini konkretūs juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys: potencialūs pirkėjai, tiekėjai, investuotojai, verslo partneriai, kiti asmenys, kurie turi ar gali turėti įtaką užmezgant naujus ir plėtojant esamus verslo ryšius.

Reprezentacijos tikslai:

- pristatyti įmonę (jos steigimą, veiklą);
- pristatyti įmonės teikiamas paslaugas ir (ar) prekes (jų kokybę, galimybes);
- užmegzti ryšius su potencialiais klientais, investuotojais, verslo partneriais, taip pat stiprinti ryšius su esamais klientais (verslo partneriais);
- pristatyti Lietuvą.

Įmonės pristatymas

Reprezentacinio renginio metu gali būti pristatoma pati įmonė, jos steigimas, veiklos koncepcija, pranašumai, išskirtinumas, darbuotojai, jų darbo ypatybės ir panašiai.

◆ Pavyzdys

Naujai įsteigta verslo kanceliariinių prekių ir baldų įmonė organizuoja reprezentacinį renginį. Į jį pakviesti prekybos centrų ir didelių įmonių atstovai. Renginio metu pasakojama apie įmonę, jos planuojamą veiklą, prekių ir paslaugų asortimentą, prekių gamintojus, įmonių vadybininkus, kurie dirbs su klientais, jų darbo ypatybės ir panašiai.

Įmonės prekių ir (arba) paslaugų pristatymas

Reprezentacinio renginio metu gali būti pristatomos tiek esamos, tiek būsimos įmonės prekės ir (arba) paslaugos, pasakojama apie jas, demonstruojama ir panašiai.

◆ Pavyzdys

SPA ir grožio centras organizavo reprezentacinį renginį. Į jį buvo pakviesti grožio salonų atstovai. Renginio metu buvo demonstruojamos kūno priežiūros prekės, pasakojama apie jų savybes, pristatomi centro organizuojami mokymai grožio srityje.

Lietuvos pristatymas

Kai reprezentaciniame renginyje dalyvauja svečiai iš kitų šalių, renginys gali būti skirtas ir Lietuvai pristatyti, pavyzdžiui, pasakojama apie verslo galimybes, teisinį reglamentavimą ir panašiai.

Ryšių užmezgimas ir (arba) pagerinimas

Reprezentacijos sąnaudų įmonė gali patirti siekdama užmegzti ryšius su potencialiais klientais, investuotojais, verslo partneriais, taip pat stiprindama ryšius su esamais klientais

(verslo partneriais) – tiek kitais vienetais, tiek fiziniiais asmenimis. Tiesa, įstatymas nustato, kad tai *negali būti įmonės darbuotojai, akcininkai, savininkai ir kontroliuojamieji ar kontroliuojantys vienetai ar asmenys*, nors pačiame reprezentaciniame renginyje įmonės darbuotojai gali dalyvauti, jeigu tik dalyvavimas susijęs su reprezentacijos tikslais.

Reprezentacijos vieta

Reprezentacinis renginys gali vykti bet kurioje vietoje, t. y. ne tik įmonės biure, bet ir kitose patalpose. Dažniausiai įmonės reprezentaciniams renginiams užsako specializuotas patalpas, kuriose yra visa reikalinga įranga, aptarnaujantis personalas, teikiamos maisto ruošimo, apgyvendinimo paslaugos ir panašiai.

◆ Pavyzdys

Įmonės pagrindinė būstinė yra Vilniaus mieste. Įmonė surengė seminarą verslo klientams Klaipėdoje. Renginyje dalyvavo 15 įmonės darbuotojų ir 45 verslo klientai. Renginio metu pristatoma įmonė, jos prekės ir paslaugos, todėl šis renginys laikomas reprezentaciniu. Tokio renginio organizavimo ir iš kitų miestų atvykusių klientų nakvynės išlaidos laikomos reprezentacinėmis sąnaudomis ir yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Darbuotojų vykimas į renginį įformintas komandiruotės įsakymu, o kelionės išlaidos laikomos komandiruotės sąnaudomis.

◆ Pavyzdys

Lietuvos įmonė, rengdama sporto renginį verslo klientams, patyrė sporto inventorius nuomos, sporto aprangos su įmonės simbolika įsigijimo, maitinimo, iš kitų miestų atvykusių klientų nakvynės išlaidų. Renginio metu taip pat buvo pristatoma įmonės veikla, prekės. Renginio organizavimo išlaidos gali būti laikomos reprezentacijos sąnaudomis.

Kultūros ar sporto renginiai, kuriuos lanko įmonės darbuotojai kartu su verslo klientais, atitinka „reprezentacijos“ sąvokos apibrėžtį, jei

tokių renginių metu siekiama įprastų reprezentacijos tikslų ir vienetas gali tai pagrįsti.

◆ Pavyzdys

Įmonė nuomoja ložę pramogų ir sporto arenoje. Jeigu ložė skirta esamiems ir potencialiems klientams ir lankant renginius siekiama įprastų reprezentacijos tikslų (aptariamoms verslo galimybės, pristatoma vieneto veikla, jo teikiamos paslaugos), tokiu atveju ložės nuomos išlaidos gali būti priskiriamos reprezentacijos sąnaudoms.

◆ Pavyzdys

Bilietai verslo partneriams į operą gali būti reprezentacinės sąnaudos, jeigu bendrovė gali pagrįsti tokių renginių reprezentacinį pobūdį. Priešingu atveju tai yra paprasčiausia dovana, nesusijusi su įmonės pajamų uždirbimu ir ekonominės naudos gavimu, o dovanos pagal PMĮ 31 str. yra neleidžiami atskaitymai.

◆ Pavyzdys

Bendrovė, kuri nesiverčia maitinimo paslaugomis ir jos veikla niekaip nėra susijusi su žuvimis, verslo partneriams padovanoja žuvis. Tokios išlaidos nelaikomos reprezentacinėmis sąnaudomis. Tiesa, jeigu įmonė žuvimi pavaišintų per reprezentacinį renginį, tuomet išlaidas būtų galima priskirti reprezentacinėms.

◆ Pavyzdys

Gamybos įmonė savo jubiliejaus proga surengė šventę, kurios tikslas – tik pramogos ir

| | | |
|---|------------------------|--|
| UAB „Gabilė“ | | |
| ■ Auditas | ■ Buhalterinė apskaita | |
| ■ Konsultacijos | | |
| Technikos g. 7-106, Kaunas | | |
| Tel. (8-37) 45 73 81, mob. tel. (8-698) 31285 | | |
| El. paštas: rima.useviciene@gabile.lt | | |

Užs. 1976bam

vaišės. Vadinasi, tokio renginio organizavimo išlaidos nelaikomos reprezentacinėmis sąnaudomis. Tiesa, jeigu per renginį bendrovė reprezentuoja save ir pristato savo prekes, paslaugas ar veiklą ir jame dalyvauja dauguma verslo partnerių arba investuotojų ir įmonė gali pateikti įrodymų, kad renginyje ji pristatė savo prekes ar paslaugas, pavyzdžiui, skaidres, dalijamąją medžiagą, programą, renginio nuotraukas, tuomet tokios išlaidos yra reprezentacinės. Jeigu renginys vyks SPA komplekse, mokesčių administratorius greičiausiai nepripažins to reprezentacija.

Dovanos reprezentacijos metu

Konkreiems asmenims atminimui įteikiamų daiktų (suvenyrų, knygų ir pan.) įsigijimo išlaidos gali būti laikomos reprezentacijos sąnaudomis, kurios priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, tuo atveju, jeigu minėtieji **daiktai yra reprezentatyvūs** (pvz., ant tų daiktų gali būti vieneto simbolis, pavadinimas, prekės ženklas arba tai gali būti knyga apie Lietuvą).

Smulkių verslo dovanų, pavyzdžiui, parkerių, kanceliarinių prekių, gėlių puokščių, dovanų kuponų, įsigijimo išlaidos gali būti priskiriamos reprezentacijos sąnaudoms ir tais atvejais, kai reprezentacinis renginys neorganizuojamas.

◆ Pavyzdys

Įmonė, kuri teikia transportavimo paslaugas, siekdama užmegzti naujus verslo ryšius ar pagerinti esamus, savo verslo klientams – paslaugų pirkėjams, švenčių proga dovanoja pyragus (atskirai neorganizuodama reprezentacinio renginio). Kai verslo klientams reprezentacijos tikslais dovanojami pyragai, jų įsigijimo išlaidos pagal PMĮ 22 straipsnio 2 dalies nuostatas galėtų būti laikomos reprezentacinėmis sąnaudomis.

◆ Pavyzdys

Įmonė, vykdančių kelionių organizavimo veiklą, dovanoja potencialiems klientams keliones į Turkiją. Kartu su potencialiais klientais vyko vieneto atstovas (darbuotojas), kuris į kelionę siunčiamas komandiruotės išakymu. Kelionės metu buvo

teikiama informacija apie vieneta, jo veiklą, organizuojamas keliones. Tokios įmonės išlaidos, patirtos konkrečių klientų naudai, laikomos reprezentacinėmis sąnaudomis, priskiriamomis ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Įmonės atstovo (darbuotojo) kelionės išlaidos, įformintos komandiruotės įsakymu, priskiriamos komandiruočių sąnaudoms.

Reprezentacinėms dovanoms negali būti priskirti butai, automobiliai, buitinė ir kompiuterinė technika, didelės vertės dovanos, laisvalaikio ir sporto inventoriūs (pvz., slidinėjimo įranga) ir panašūs daiktai, nes tokių daiktų įteikimas iš esmės neatitinka „reprezentacijos“ sąvokos, todėl jų įsigijimo išlaidos pripažįstamos neleidžiamais atskaitymais.

Reprezentacinėmis dovanomis gali būti laikomos knygos apie Lietuvą, jos istoriją, kultūrą, tradicijas, gamtą (šiuo atveju tokias dovanas galima dovanoti ir neorganizuojant renginio).

Įmonės patirtos išlaidos, atitinkančios kai kuriuos reprezentacijos sąnaudas apibrėžiančius kriterijus, tačiau **iš esmės neatitinkančios „reprezentacijos“ sąvokos, nelaikomos reprezentacinėmis sąnaudomis, todėl priskiriamos neleidžiamais atskaitymams.**

◆ Pavyzdys

Gruodžio 23 dieną įmonė surengė pobūvį, kuriame dalyvavo 20 įmonei atstovaujančių asmenų ir vienas verslo klientas. Renginio tikslas – surengti šventę vieneto darbuotojams, jo metu nebuvo reprezentuojamas nei vienetas, nei jo veikla. Tokio pobūvio išlaidų suma nelaikoma reprezentacijos sąnaudomis ir yra priskiriama neleidžiamais atskaitymams (išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos yra GPM objektas).

Reprezentacijos sąnaudoms nepriskiriamos:

■ partneriams padovanotų **alkoholinių gėrimų** įsigijimo išlaidos. Atkreiptinas dėmesys, kad LR alkoholio draudimo įstatymo 28 straipsnis nustato, kad įmonėms, Europos juridiniams asmenims ir jų filialams Lietuvos Respublikoje **draudžiama alkoholinius gėrimus duoti kaip premiją, prekės priedą arba dovanoti.** Už šio įstatymo 28 straipsnio reikalavimų

nesilaikymą įmonės, Europos juridiniai asmenys ir jų filialai baudžiami nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų iki dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių eurų bauda, už kiekvieną to paties reikalavimo pakartotinį pažeidimą, padarytą per dvejus metus nuo baudos paskyrimo, – nuo dviejų tūkstančių aštuonių šimtų devyniasdešimt šešių eurų iki penkių tūkstančių septynių šimtų devyniasdešimt dviejų eurų bauda (AKĮ 34 str. 5 d.);

◆ Pavyzdys

UAB „V“, statybos veiklą vykdanči įmonė, savo verslo partneriams švenčių proga (pvz., per Kalėdas) įteikė alkoholinių gėrimų. Konkretiems asmenims atminimui įteikiamų daiktų įsigijimo išlaidos pripažįstamos reprezentacijos sąnaudomis, jeigu šie daiktai yra reprezentatyvūs. Kadangi alkoholiniai gėrimai statybos veiklą vykdančios įmonės nereprezentuoja, jų įsigijimo išlaidos reprezentacinėmis sąnaudomis nelaikomos ir priskiriamos neleidžiamais atskaitymams.

■ **pažintinių kelionių** konkretiems asmenims organizavimo išlaidos, jeigu įmonės veikla nėra kelionių organizavimas;

◆ Pavyzdys

Prekybos veiklą vykdanči įmonė konkrečiam asmeniui įteikė kelionę į Italiją, į kurią jis gali vykti vienas ar su draugu. Kelionė yra pažintinio (poilsinio) pobūdžio. Kadangi įmonės veikla nėra kelionių organizavimas, tokios kelionės įsigijimo išlaidos negali būti priskiriamos reprezentacinėms sąnaudoms – jos laikomos dovana, kuri priskiriama neleidžiamais atskaitymams.

■ konkretiems asmenims suorganizuoto reprezentacinio renginio ir jiems įteiktų suvenyrų įsigijimo išlaidos, jeigu **renginyje įmonei atstovavo joje nedirbantys akcininkai arba pajininkai;**

◆ Pavyzdys

UAB „A“, vykdančios statybos veiklą, akcininkas, kuris dalyvauja šios bendrovės

veikloje, tačiau yra nesusijęs su ja darbo santykiais, dalyvavo UAB „A“ organizuotame renginyje, kurio metu verslo partneriui įteikė gėlių puokštę ir nedidelės vertės dovaną (dovanų kuponą). Renginyje dalyvavo tik UAB „A“ vienintelis akcininkas (be darbuotojų). Jeigu UAB „A“ renginyje dalyvauja tik akcininkas, kuris UAB „A“ nedirba, o šio vieneto darbuotojai nedalyvauja, tokiu atveju patirtos išlaidos (gėlių puokštė ir dovana) reprezentacinėms sąnaudoms nepriširiamos ir laikomos UAB „A“ neleidžiamais atskaitymais.

■ **azartinių lošimų;**

■ kitos sąnaudos, nesusijusios su reprezentacijos tikslais.

◆ Pavyzdys

Įmonė, norėdama užmegzti naujus santykius su potencialiais klientais ir palaikyti esamus, kaimo turizmo sodyboje surengė jiems seminarą apie naujus produktus, o vėliau suorganizavo plaukiojimą baidarėmis ir

šaudymą iš arbaletų. Įmonei atstovavo joje nedirbantys akcininkai. Kadangi įmonė organizavo seminarą kaimo turizmo sodyboje, pristatė naujus savo produktus esamiems ir potencialiems klientams, tačiau pačiai įmonei atstovavo joje nedirbantys akcininkai, šiam seminarui surengti skirtos išlaidos (įskaitant ir apgyvendinimo kaimo turizmo sodyboje išlaidas) negali būti priskiriamos reprezentacijos sąnaudoms. Plaukiojimo baidarėmis ir šaudymo iš arbaletų išlaidos iš esmės neatitinka „leidžiamų atskaitymų“ sąvokos, todėl nelaikomos reprezentacijos sąnaudomis ir priskiriamos neleidžiamais atskaitymams.

Apibendrinant pasakytina, kad reprezentaciją galima apibūdinti kaip įmonės ir (arba) jos produkcijos (prekių, paslaugų) pristatymas esamiems ir (arba) potencialiems verslo klientams. Toks pristatymas gali būti organizuotas kaip renginys arba klientams tiesiog siunčiama ar įteikiama informacija apie įmonę. Sąnaudos, skirtos šiam pristatymui, apskaičiuojant pelno mokestį gali būti laikomos leidžiamais atskaitymais. ☹

BUHALTERINĖS APSKAITOS, MOKESČIŲ, TEISĖS KONSULTACIJOS

Puikiai pažindami įmones, jų veiklos ypatumus, rinkas, kuriose jos veikia, ir būdami vadybos, finansinės apskaitos, mokesčių ir teisės sričių profesionalai, padedame savo klientams rasti tinkamiausią išeitį iš kasdienių problemų, siūlome sprendimus, kaip jų išvengti ateityje.

- **Garantuojame operatyvų aptarnavimą ir nepriekaištingą darbų atlikimą laiku.**
- **Užtikriname visišką kliento informacijos konfidencialumą.**
- **Randame individualius sprendimus.**

Beveik 30 metų patirtis!

Tel. +370 655 12 684,

el. paštas konsultacijos@paciolis.lt

KĄ PRIVALU ŽINOTI juridinių asmenų savininkams ir akcininkams.

Baudžiamojo kodekso pakeitimai ir papildymai

*Nuo 2025 m. vasario 1 d. įsigalios nauja Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (BK) redakcija su bendrosios dalies pataisomis ir papildymais, aktuali juridinių asmenų savininkams ir akcininkams. Naujaisiais pakeitimais bus individualizuojama baudžiamoji atsakomybė juridiniams asmenims. Naujasis teisinis reguliavimas yra išsamesnis, leidžiantis įgyvendinti bausmės tikslus ir teisingumo principą. Kas keitėsi, komentuoja **advokatų kontoros „Glimstedt“ teisininkė Deimantė Mecelytė.***

Konstitucinis Teismas viename nutarimų yra pabrėžęs, kad juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė yra ne atskira, o išvestinė iš fizinio asmens atsakomybės rūšis. Juridinių asmenų baudžiamoji atsakomybė atsiranda tik tada, kai nusikalstamą veiką juridinio asmens naudai ir (ar) interesais padaro fizinis asmuo, turintis tam tikrų požymių, siejančių jį su juridiniu asmeniu, pavyzdžiui, yra jo savininkas, vadovas ar akcininkas, turintis balso teisę.

„Vadinasi, **norint patraukti baudžiamojon atsakomybėn juridinį asmenį, turi būti nustatoma, ar buvo padaryta fizinio asmens nusikalstama veika.** Patraukiant juridinį asmenį baudžiamojon atsakomybėn, visada vertinama, ar fizinio asmens padaryta nusikalstama veika ir jos sukeliama padariniais suinteresuotas juridinio asmens savininkas ar akcininkai. Juridinių asmenų savininkams ir balso teisę turintiems akcininkams aktualu žinoti, kad juridiniams asmenims baudžiamoji atsakomybė kyla dėl

juridiniam asmeniui atstovauti turinčių fizinių asmenų nusikalstamų veikų, kuriomis juridinis asmuo yra suinteresuotas“, – sako teisininkė Deimantė Mecelytė.

Sulaukia kritikos

Iki 2025 m. vasario 1 d. pakeitimų galiojantis Baudžiamajame kodekse įtvirtintas juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės ir jiems skiriamų bausmių sistemos teisinis reguliavimas kritikuojamas tiek mokslininkų, tiek teisės praktikų, nes yra itin fragmentiškas, stokojantis aiškumo ir nesudarantis prielaidų individualizuoti juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės ir jiems skiriamų bausmių, mat neretai buvo skiriamos neproporcingos ir teisingumo principo neatitinkančios bausmės.

Teisininkė komentuoja, kad šiuo metu galiojanti BK redakcija už juridinio asmens padarytą nusikalstamą veiką numato tris galimas skirti bausmes: baudą, juridinio asmens veiklos apribojimą ir likvidavimą. Taip pat taikomos kelios baudžiamojo poveikio priemonės, kurių viena ar kelios gali būti skiriamos kartu su bausme: įmoka į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimas, išplėstinis turto konfiskavimas. Toks „skurdus“ bausmių ir baudžiamojo poveikio priemonių sąrašas, atsižvelgiant į juridinių asmenų daromų nusikalstamų veikų pobūdį ir įvairovę, ne visada užtikrina bausmės tikslų įgyvendinimą.

BK pakeitimų iniciatoriai būtinybę koreguoti BK normas aiškinamajame rašte aiškino tuo,

kad iki 2025 m. vasario 1 d. galiojantis juridinių asmenų baudžiamosios atsakomybės teisinis reguliavimas ne tik stokoja aiškumo, sisteminio požiūrio, bet ir nesudaro tinkamų sąlygų visapusiškai paveikti juridinį asmenį, padaryti jam teigiamą poveikį ir individualizuoti baudžiamosios atsakomybės realizavimo priemones.

Kas įsigalios nuo 2025 m. vasario 1 d.?

Naujoji BK redakcija įtvirtina naują 40(1) straipsnį, kuris nustato galimybę juridiniams asmenims taikyti BK 36–39 straipsnių nuostatas, susijusias su atleidimu nuo baudžiamosios atsakomybės.

„Dabartiniu teisiniu reguliavimu tokia galimybė įstatyme nebuvo numatyta, nors teisimų praktikoje tai buvo taikoma. **Nuo 2025 m. vasario 1 d. juridinis asmuo turės įstatyme numatytą galimybę būti atleidžiamas nuo baudžiamosios atsakomybės jo veikai praradus pavojingumą**, taip pat jo nusikalstamus veiksmus pripažinus mažareikšmiais, už kuriuos taikoma baudžiamoji atsakomybė būtų pernelyg formali, susitaikius su nukentėjusiuoju ir esant lengvinančioms aplinkybėms“, – paaiškina „Glimstedt“ teisininkė.

Be kita ko, **naujojoje BK redakcijoje bus praplėstos juridiniams asmenims taikomos bausmės** – veiklos apribojimo – taikymo ribos ir sugriežtintos bausmių skyrimo taisyklės. Dabartinis teisinis reguliavimas nustato galimybę, kad nuosprendis, kuriuo juridinis asmuo pripažintas padariusiu nusikalstamą veiką, gali būti, o nusikalstamų veikų valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams atveju nuosprendis privalo būti paskelbtas per visuomenės informavimo priemones. Įstatymų leidėjas šią BK normą keičia įtvirtindamas, kad nuosprendis, kuriuo juridiniam asmeniui paskiriama bausmė, privalo būti paskelbiamas per visuomenės informavimo priemonę ir padarius sunkų arba labai sunkų nusikaltimą.

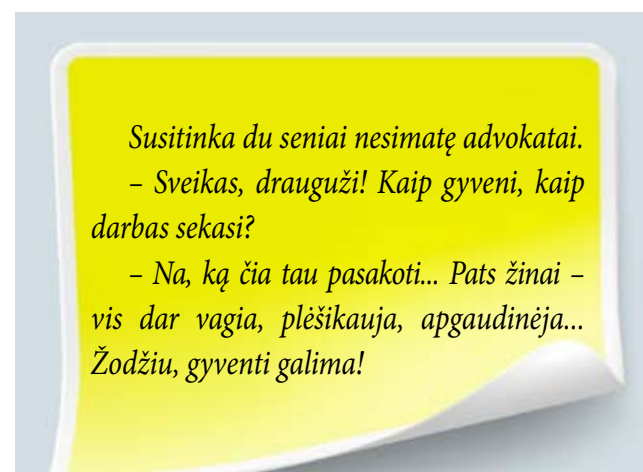
Tokia nuostata reiškia šiek tiek griežtesnę baudžiamąją politiką, taikomą juridiniams asmenims. Įstatymų leidėjo pozicija išviešinti sunkiausius nusikaltimus darančius juridinius asmenis leidžia manyti, kad pasekmė – grėsmė

juridinio asmens dalykinei reputacijai – turėtų būti pakankama priemonė atgrasyti juridinius asmenis nuo nusikalstamų veikų. Dabar civiliniuose santykiuose dalyvaujantys asmenys turės daugiau galimybių spręsti dėl galimų rizikų su nuteistaisiais dalyvauti civiliniuose teisiniuose santykiuose.

Keičiasi baudos skyrimas

Be kita ko, su naujuoju reguliavimu keičiama baudos skyrimo taisyklė bus įtvirtinta 47 straipsnio naujoje 4(1) dalyje ir paremta juridinio asmens metinių pajamų kriterijumi: jeigu juridinio asmens metinės pajamos iki padaryto nusikaltimo ėjusiais metais viršijo 300 000 MGL (15 000 000 eurų), **jam bus skiriama nuo 2 iki 15 procentų metinių pajamų, gautų iki padaryto nusikaltimo ėjusiais metais, dydžio bauda**. Šiuo atveju skiriamos baudos maksimalus dydis negalės būti mažesnis nei 100 000 MGL (5 000 000 eurų). Tokios nuostatos įtvirtinimas orientuotas į dideles pajamas generuojančius ūkio subjektus, siekiant užkirsti kelią atvejams, kai paskiriama baudos bausmė įtraukiama į įmonės veiklos sąnaudas, taip pat siekiant taikyti baudžiamąją atsakomybę, kad būtų pasiekti bausmės tikslai, t. y. juridinis asmuo iš tiesų jausėtų skaudžias pasekmes.

Iki 2025 m. vasario 1 d. galiojantis teisinis reguliavimas numato veiklos apribojimo bausmę juridiniam asmeniui, įtvirtina alternatyvius draudimus, pavyzdžiui, draudimą verstis tam tikra veikla arba uždaryti tam tikrą padalinį. Naujuoju reguliavimu numatomi, be jau išvardytų, papildomi alternatyvūs draudimai, pavyzdžiui, draudimas dalyvauti tam tikruose sandoriuose,



juridinio asmens veiklos, kurią vykdant buvo padaryta nusikalstama veika, licencijų ar leidimų panaikinimas.

BK taip pat bus papildytas naujuoju 58(1) straipsniu, susisteminančiu bausmės skyrimo juridiniams asmenims ypatumus ir nustatančiu pamatinius bausmės skyrimo principus. Įstatymų leidėjas pabrėžia, kad bausmės juridiniams asmenims skiriamos vadovaujantis bendraisiais bausmių skyrimo pagrindais, ir nustato nebaigtinį sąrašą aplinkybių, kurias teismai, skirdami bausmę juridiniam asmeniui, turi įvertinti. Tai juridinio asmens organizacinė kultūra ir veiklos kontrolės politika, juridinio asmens veiksmai, kurių jis ėmėsi, siekdamas pašalinti nusikalstamos veikos sukeltus padarinius ir įgyvendinti nusikalstamų veikų prevenciją; anksčiau taikytos poveikio priemonės ir jų veiksmingumas. Kaip minėta, tai nėra baigtinis vertintinų aplinkybių sąrašas. Be kita ko, naujoji BK redakcija įtvirtins ir švelnesnės bausmės skyrimo juridiniams asmenims galimybę, nei įtvirtinta BK sankcijoje. Taip siekiama kuo labiau individualizuoti juridiniam asmeniui skiriamą bausmę.

Kiti pakeitimai ir papildymai

Naujoji BK redakcija įtvirtins su bausmėmis galimas paskirti naujas baudžiamojo poveikio priemones juridiniams asmenims. Viena

jų – **draudimas dalyvauti viešuosiuose pirkimuose**, siekiant laikinai riboti kaltais padarimais nusikalstamas veikas pripažintų juridinių asmenų teisę dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose ir civilinius teisinius santykius su valstybės institucijomis. Be kita ko, **numatomas draudimas juridiniam asmeniui gauti tikslinę paramą**, subsidiją ar dotaciją, taip siekiant užkirsti kelią panaudoti valstybės ar Europos Sąjungos lėšas pakartotiniam nusikalstamumui. BK taip pat numatys draudimą juridiniam asmeniui reorganizuotis, siekiant išvengti atvejų, kai formaliai panaikinamas juridinis asmuo, nuteistas už nusikalstamą veiką, tampa kitu neteistu juridiniu asmeniu ir taip išvengia baudžiamosios atsakomybės.

Paminėtos baudžiamojo poveikio priemonės negalės būti skiriamos kartu su juridinio asmens likvidavimo bausme. Apie juridiniam asmeniui paskirtų baudžiamojo poveikio priemonių paskyrimą paskelbiama Juridinių asmenų registre. Be to, svarbu paminėti, kad už bausmių ir (ar) baudžiamojo poveikio priemonių, išskyrus turto konfiskavimą ir išplėstinį turto konfiskavimą, nesilaikymą juridinio asmens vadovui ar darbuotojui, atsakingam už šiam juridiniam asmeniui paskirtos bausmės ar baudžiamojo poveikio priemonės vykdymą, jam padarius baudžiamąjį nusižengimą, gresia baudžiamoji atsakomybė.



Oksana Galin: Pelno mokesčio įstatyme įteisintas lengvųjų automobilių įsigijimo ir nuomos išlaidų pripažinimo leidžiamais atskaitymais ribojimas. Maksimali suma nustatoma atsižvelgiant į automobilio įsigijimo kainą ir CO₂ dydį.

Pelno mokesčio ir kitų mokesčių pasikeitimai bus nagrinėjami 72-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

Patikimas buhalterio draugas
kiekvieną dieną visus metus!



2025 m. BUHALTERIO KALENDORIUS!

Specialus, informatyvus,
turintis daug praktinės
informacijos, gausus
vertingų priminimų,

**TAUPANTIS
JŪSŲ LAIKĄ**

Kalendorius Jums bus naudingas, nes jame rasite:

- Priminimus, kada kokius **mokesčius deklaruoti** ir **sumokėti**.
- Kada kokius **pranešimus pateikti** kontroliuojančioms institucijoms.
- Kiekvienam buhalteriu svarbų **darbo laiko kalendorių**.
- 2025 m. švenčių ir atmintinas dienas – tiek Lietuvoje, tiek kitose valstybėse.
- **Daug kitos informacijos**, naudingos darbe ir asmeniškai.
- Daug vietos skirta detaliam susiplanuoti dienos darbus ir susitikimus.

Kaina – 35 €
(su PVM).


Už pristatymą sumokėsime mes!

Norėdami įsigyti kalendorių,

sumokėkite jo kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (įm. kodas 300807502), a. s. LT347044060005977111 SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **PREKĖS KODĄ** (kodas – BK25), **PRISTATYMO ADRESĄ** ir **TELEFONO NUMERĮ**.

Daugiau informacijos: tel. (0 5) 270 0636, el.p. knygos@paciolis.lt arba

www.paciolis.lt



Siūlome
darbą...

Valstybinė darbo inspekcija PRIMENA: darbo skelbimuose darbo užmokestis privalo būti nurodytas

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 25 straipsnio 6 dalyje reglamentuota, kad darbo skelbime darbdavys privalo nurodyti informaciją apie siūlomo bazinio (tarifinio) darbo užmokesčio (valandinio atlygio arba mėnesinės algos, arba pareiginės algos pastoviosios dalies) dydį ir (arba) dydžio intervalą, išskyrus įstatymuose numatytus atvejus.

Darbo teisės skyriaus vedėja Ieva Piličiauskaitė primena, kad darbdaviai gali pasirinkti, ar skelbti tik siūlomo bazinio (tarifinio) darbo užmokesčio dydį, nurodyti tik dydžio intervalą, ar į darbo skelbimą įtraukti ir dydį, ir intervalą. Jei gu pasirenkama nurodyti darbo užmokesčio intervalą, šis turėtų atsispindėti formuluote „nuo... iki“, pavyzdžiui, „nuo 850 iki 1 050 Eur“. Svarbu akcentuoti, kad darbo skelbime negali būti nurodoma tik suma „nuo“, pavyzdžiui, „nuo 850 Eur“, arba suformuluojamas darbo užmokesčio intervalas, nurodant tik sumą „iki“, pavyzdžiui, „iki 1 050 Eur“.

Darbdaviai darbo skelbime prie darbuotojui siūlomo darbo užmokesčio arba jo intervalo turėtų nurodyti, ar pateikta suma yra neatskaičius mokesčių (bruto), ar jau juos išskaičius, t. y. mokėtina darbuotojui į rankas (neto). Pasak Darbo teisės skyriaus vedėjos I. Piličiauskaitės, įstatyme numatyta, kad darbo užmokesčio (valandinio atlygio arba mėnesinės algos, arba pareiginės algos pastoviosios dalies) dydis arba šių dydžių intervalas turi būti paskelbtas, t. y. darbo skelbimas negali būti formuluojamas nurodant darbo užmokestį už kalendorinę arba darbo dieną.

Peržvelgusi viešojoje erdvėje publikuojamus darbo skelbimus, specialistė pastebi, kad daugiau darbdavių, ieškodami darbuotojų, skelbimuose jau nurodo siūlomą atlyginimą, bet vis

ties ne visada paiso Darbo kodekso reikalavimų. Siūlomas darbo užmokestis darbo skelbimuose nurodomas įvairiai: kai kur atlyginimas išskiriamas abstrakčiai – nurodoma tik suma „nuo“ arba suma „iki“, kai kur į atlygį įskaičiuojami ir priedai už pasiektus darbo rezultatus ir pan.

Pasak Darbo teisės skyriaus vedėjos, nurodant bendrą darbo užmokesčio intervalą su mokamais priedais, potencialūs darbuotojai gali būti klaidinami, todėl svarbu priminti: jei gu darbo skelbime norima įtraukti informaciją apie papildomus mokėjimus, pavyzdžiui, priedus, premijas, dienpinigius ir kitas papildomas darbo užmokesčio mokėjimo formas, tokie mokėjimai į darbo skelbimą gali būti įtraukti, tačiau jie turėtų būti atskirti nuo siūlomo bazinio darbo užmokesčio dydžio arba jo intervalo. Pavyzdžiui, darbo skelbime gali būti siūlomas bazinio darbo užmokesčio dydžio intervalas nuo 900 iki 1 100 Eur (bruto arba neto), tada atskirai nurodomi priedai už pasiektus rezultatus, pavyzdžiui, nuo 200 iki 300 Eur (bruto arba neto). Be to, darbo skelbimuose turi būti nurodytas visas siūlomo darbo užmokesčio dydžio intervalas, pavyzdžiui, nuo 900 iki 1 100 Eur (bruto arba neto), o ne tik pradinis intervalo dydis, pavyzdžiui, nuo 900 Eur. Darbo skelbime gali būti nurodytas ir konkretus siūlomas atlyginimas už vykdomą darbo funkciją, nepateikiant darbo užmokesčio intervalų, tačiau tada skelbime neturi būti naudojamos formuluotės „nuo... iki“. Pavyzdžiui, darbo užmokestis – 1 100 Eur (neto).

Akcentuotina, kad atsakomybė už Darbo kodekso 25 straipsnio 6 dalies pažeidimą numatyta Administracinių nusižengimų kodekso 96 straipsnio 2 dalyje. Toks pažeidimas užtraukia baudą juridinių asmenų vadovams arba kitiems atsakingiems asmenims nuo 240 iki 880 eurų.

DAUGIAU ATOSTOGŲ DIENŲ, nei numatyta Darbo kodekse: advokatė atskleidžia, AR TAI ĮMANOMA

Darbo kodekse nustatyta, kad šiuo metu dirbantieji pagal darbo sutartį, kurioje nurodomas standartinis 5 darbo dienų grafikas, kasmet turi 20 darbo dienų apmokamų atostogų. Pasak Jovitos Valatkaitės, advokatų kontoros COBALT asocijuotos partnerės, nors vis pasigirsta svarstymų atostogas pailginti, turėti daugiau atostogų dienų galima ir nesulaukus teisės aktų pataisų. Prisiminkime, ką apie papildomas apmokamas atostogų dienas turėtų žinoti darbuotojai ir darbdaviai.

„Tiek Darbo kodeksas, tiek kiti teisės aktai nedraudžia pagerinti darbuotojų sąlygas, todėl darbdavys ir darbuotojas visuomet gali susitarti dėl papildomų atostogų, kurios viršytų įstatymu garantuojamą minimalų atostogų dienų skaičių“, – sako J. Valatkaitė.

Nors darbdavys gali savo nuožiūra skirti papildomą atostogų dienų skaičių, anot advokatų kontoros asocijuotos partnerės, nereikėtų kliautis vien tik žodiniu sutarimu.

„Toks susitarimas įmanomas, tačiau nerekomenduojamas. Jeigu darbdavys nusprendžia suteikti papildomų atostogų, reikėtų tai įforminti raštu ir aptarti papildomų atostogų suteikimo tvarką, sąlygas, jų apmokėjimo aspektus“, – pataria J. Valatkaitė.



– Štai išeisiu į pensiją ir pagaliau pabaigsiu savo antrąją knygą.
– O jūs rašote?
– Ne, skaitau.

Numatyti esmines sąlygas

Pirmiausia reiktų aiškiai apibrėžti, kiek, kada ir kodėl skiriamos papildomos atostogų dienos. Kone populiariausia priežastis – darbuotojų lojalumas įmonei. Kitaip tariant, papildomas atostogų dienas darbdaviai skaičiuoja atsižvelgdami į darbo įmonėje trukmę. Pavyzdžiui, galima nurodyti, kad tokios atostogos bus suteiktos darbuotojams, kurie išdirbo įmonėje 2 ar 3 metus, arba už kiekvienių išdirbtus metus pridedama viena ar dvi papildomos atostogų dienos.

Pasak J. Valatkaitės, skatinti atostogų dienomis už gerus rezultatus nėra labai įprasta, bet įmanoma. Tokiu atveju reikėtų patvirtinti aiškią tvarką, kokių rezultatų turėtų siekti darbuotojas, kaip jie bus vertinami. Be to, jeigu papildomas skatinimas atostogomis numatytas vienam ar keliems darbuotojams, tai turėtų būti siūloma ir kitiems. Priešingu atveju kyla diskriminacinių sąlygų rizika.

„Taip pat labai svarbu nuspręsti, ar tokias papildomas atostogas darbuotojai galės kaupti ir perkelti į kitus metus taip, kaip ir kasmetinių atostogų atveju. Kadangi darbdavys suteiktų papildomų atostogų, jis gali numatyti ir sąlygas. Pavyzdžiui, darbdavys gali nuspręsti, kad atostogos negali būti kaupiamos ir kad jas privalu išnaudoti tais pačiais metais, kuriais jos įgytos, arba tik tuomet, kai išnaudotos kasmetinės atostogos“, – sako J. Valatkaitė.

Komunikacijos agentūros
„23:45 agency“ inf.



Kas yra Europos tarpbankinės rinkos palūkanų norma (EURIBOR) ir KODĖL SVARBU JĄ SUPRASTI

Kas yra EURIBOR ir kodėl jis kinta – būtent į tokį klausimą negali atsakyti 22 proc. Lietuvos gyventojų. Plačiau apie EURIBOR pasakoja „Luminor“ banko Mažmeninės bankininkystės vadovas Edvinas Jurevičius.

Kas yra EURIBOR

EURIBOR sutrumpintai yra vadinama Europos tarpbankinės rinkos palūkanų norma (angl. *Euro Interbank Offered Rate*).

„Paprastai tariant, EURIBOR yra **skaičius, kuris rodo, už kokią sumą vieni euro zonos bankai gali skolinti pinigus kitiems**. Taip, kaip žmonės ir įmonės skolinasi pinigus iš bankų, bankai skolinasi iš kitų bankų ir moka palūkanas – tai vadinama tarpbankine rinka. Atsižvelgiant į situaciją šioje rinkoje, **EURIBOR gali didėti arba mažėti**“, – pasakoja ekspertas.

EURIBOR kasdien nustato ir skelbia Europos pinigų rinkos institutas. Įkainiai nustatomi kasdien septyniems paskolų laikotarpiams: 1 savaitei ir 1, 2, 3, 6, 9 ir 12 mėnesių.

Kokią įtaką EURIBOR daro mums

EURIBOR yra svarbus daugelio finansinių produktų lyginamasis rodiklis, darantis įtaką įvairiems finansų sektoriams, kartu ir nekilnojamojo turto rinkai.

Pasak eksperto, kaip ir kokias palūkanas mokėsite pasiėmę būsto paskolą, lems ne tik jūsų pačių veiksmai. Tai, **kaip 20–30 metų laikotarpiu**

keisis įmokos dydis, labiausiai priklausys nuo EURIBOR pokyčio rinkoje.

„Imant populiariausią mokėjimo metodą, t. y. anuitetinį, 100 tūkst. eurų paskolos sumą ir 30 metų gražinimo laikotarpį, esant 2 proc. banko maržai ir 0 proc. EURIBOR, mėnesio įmoka bankui sudarytų 370 eurų. Su kiekvienu 1 proc. punkto palūkanų augimu įmoka didėtų vidutiniškai apie 55–60 eurų ir, pavyzdžiui, esant 3 proc. EURIBOR (arba 5 proc. bendroms paskolos palūkanoms), mėnesio įmokos dydis jau siektų apie 530 eurų“, – teigia E. Jurevičius.

Be abejonės, tai gali sukelti papildomų finansinių nepatogumų, tačiau, anot eksperto, yra būdų, kaip bent dalį paskolos laikotarpio galima apsidrausti nuo EURIBOR svyravimo. Geriausias iš jų – **laikotarpiui iki penkerių metų pasirinkti iš dalies fiksuotas palūkanas**. Tokiu atveju jaudintis dėl augiančių paskolos įmokų bent kuri laiką greičiausiai nereikės.

„Tiek naujai, tiek turimai būsto paskolai galima pasirinkti terminuotai nekintamas palūkanas iki 5-erių metų laikotarpiui. Tai reiškia, kad paskolos palūkanos išliks vienodos visą numatytą laikotarpį, o klientai, pasirinkę šį palūkanų tipą, tiksliai žinos mėnesio įmokos dydį, kuris nekis iki su banku sutartos dienos. Pasibaigus šiam laikotarpiui, įprastai palūkanos tampa kintamomis palūkanomis pagal sutartyje numatytas sąlygas arba terminuotai nekintamos palūkanos gali būti nustatomos iš naujo pagal tuometes sąlygas“, – sako ekspertas.



EURIBOR kasdien nustato ir skelbia Europos pinigų rinkos institutas. Įkainiai nustatomi kasdien septyniems paskolų laikotarpiams: 1 savaitei ir 1, 2, 3, 6, 9 ir 12 mėnesių.



Svarstant apie terminuotai nekintamas palūkanas, vertėtų įvertinti tuometį ekonominį ciklą ir planuojamus EURIBOR pokyčius.

„Luminor“ banko mažmeninės bankininkystės vadovo teigimu, jeigu EURIBOR tik pradėjo didėti, tuomet dalinis palūkanų fiksavimas gali padėti išvengti smarkaus mėnesio įmokų padidėjimo, bet laukiant ekonomikos skatinimo ir tikintis, kad EURIBOR greitai bus mažinamas, atsiranda rizika pasirinkti terminuotai nekintamas palūkanas, kai jos didžiausios.

Anot E. Jurevičiaus, šiuo metu, infliacijai sulėtėjus, tikėtina, kad Europos centrinis bankas priims sprendimą dėl palūkanų dydžio mažinimo, taip siekdamas paskatinti ekonomikos augimą. Dėl šios priežasties metų pabaigoje EURIBOR dydis gali siekti 3,2 proc.



Gintautas Deveikis: šiais metais buvo priimtas naujasis Įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatymas, pagal kurį rengsime jau 2024 m. finansines ataskaitas. Finansinių ataskaitų rinkinio sudėtį lemiančių rodiklių pasikeitimas – tik viena iš svarbių naujovių.

Apie visas atskaitomybės įstatymo naujoves – 72-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt



APSAUGOKITE SAVO VERSLĄ: svarbiausi kibernetinio saugumo principai

*Dirbtinio intelekto (DI) pažanga kelia naujų iššūkių – kibernetinės atakos tampa vis mažiau nuspėjamos. DI šioje srityje gali būti naudojamas tiek atakoms, tiek skaitmeninės infrastruktūros apsaugai. Kaip apsaugoti savo verslą, papasakojo **Siarhei Fedarovich**, „IBA Group“ projektų vadovas.*

DI sukelia įtemptą kibernetinių nusikaltėlių ir saugumo specialistų santykį. Šiandien kibernetinės atakos tampa automatizuotos dėl kompiuterinio mokymosi. Jis gali būti naudojamas asmeniškai pritaikytiems *fišingo* (sukčiavimo forma) pranešimams kurti arba apsauginiams mechanizmams apgauti.

Kai DI priima sprendimus ir prisitaiko prie aplinkos pokyčių, tai kelia rimtą kibernetinės saugos grėsmę. Pavyzdžiui, botnetai (internetu sujungtas kompiuterių tinklas, užterštas

kenkimo programine įranga) gali vykdyti didelio masto paskirstytas atakas be žmogaus dalyvavimo, tai daro juos autonominius. Taip pat yra ir trečias atakų tipas, veikiantis tiesiogiai prieš kompiuterinio mokymosi modelius, manipuluojant duomenimis.

Didžiausia grėsmė kyla konfidencialumui

Sudėtingiausia nuo kibernetinių atakų apsaugoti vartotojų konfidencialius duomenis, intelektinę nuosavybę ir pagrindinę infrastruktūrą. Norint išvengti konfidencialumo pažeidimų ir duomenų nutekėjimo, reikėtų taikyti kompleksines priemones. Tai duomenų šifravimas, daugiasluksnė apsauga, stebėjimas ir auditas, reguliarus saugumo atnaujinimas, darbuotojų informavimas apie naujausias grėsmes ir apsaugos metodus. Darbuotojai turėtų būti pradedami mokyti rengiant išsamias programas, apimančias plačius informacijos saugumo aspektus.

Svarbu įtraukti į kursą ir specifinius saugumo aspektus, svarbius konkrečiai pramonės šakai. Taip pat svarbu laiku atnaujinti kursus ir vertinti jų dalyvių pasiekimus. Tai leidžia pritaikyti programas prie besikeičiančių personalo poreikių ir grėsmių. Kibernetinis saugumas yra procesas, o ne galutinis tikslas, todėl svarbu skatinti nuolatinį mokymąsi.

Grėsmių stebėjimas ir aptikimas leidžia operatyviai reaguoti į incidentus, o incidentų reagavimo planas užtikrina struktūrizuotą problemų sprendimą. Nuolatinis politikos ir procedūrų tobulinimas padeda išlikti priekyje naujų grėsmių aki-vaizdoje.

Visapusiškas požiūris

Svarbu, kad verslas suprastų: išsamus požiūris į duomenų saugojimą yra būtinas kibernetiniam saugumui užtikrinti. Tam reikia kelių veiksmų. Pirmiausia, sukurti ir įdiegti kibernetinio saugumo politiką, apimančią duomenų atsargines kopijas, šifravimą, prieigos valdymą ir incidentų reagavimo procedūras.

Antra, reguliariai atlikti duomenų atsargines kopijas ir testuoti atkūrimą, kad būtų galima greitai atsigauti po kibernetinių incidentų. Duomenų šifravimas apsaugo konfidencialią informaciją nuo neleistinos prieigos. Prieigos valdymas ir darbuotojų mokymas kibernetinio saugumo pagrindais mažina vidinių grėsmių riziką.

Grėsmių stebėjimas ir aptikimas leidžia operatyviai reaguoti į incidentus, o incidentų reagavimo planas užtikrina struktūrizuotą problemų sprendimą. Nuolatinis politikų ir procedūrų tobulinimas padeda išlikti priekyje naujų grėsmių akivaizdoje.

Pasitikrinkite, ar nesate auka

Yra keletas požymių, į kuriuos verta atkreipti dėmesį, norint suprasti, ar nesate potenciali kibernetinės atakos auka. Pirmiausia – neįprasta veikla sistemų žurnaluose: įtartini įrašai apie nesėkmingus prisijungimo bandymus, prieigą prie konfidencialių duomenų ar sisteminių duomenų pakeitimus.

Kibernetinę ataką taip pat išduoda anomalus tinklo elgesys, pavyzdžiui, staigus tinklo srauto padidėjimas, bandymai neleistinai prieiti prie tinklo išteklių ar atakos prieš tinklo paslaugas.

Sistemoje gali pasirodyti neįprasti el. laišakai ar žinutės, tokie kaip *fišingo* (sukčiavimo forma) laišakai, kenkimo priedai ar nuorodos – tai gali būti socialinės inžinerijos kibernetinės atakos požymiai.

Taip pat galite pastebėti netikėtus sistemos ar programų pokyčius, pavyzdžiui, naujų programų atsiradimą, konfigūracijų pakeitimus ar sistemų ir programų elgesio pokyčius be administratoriaus žinios ar leidimo. Svarbiausia – saugumo sistemų išpėjimai. Jei saugumo stebėjimo sistemos aptinka anomalijas, tai gali reikšti prasidedančią kibernetinę ataką.

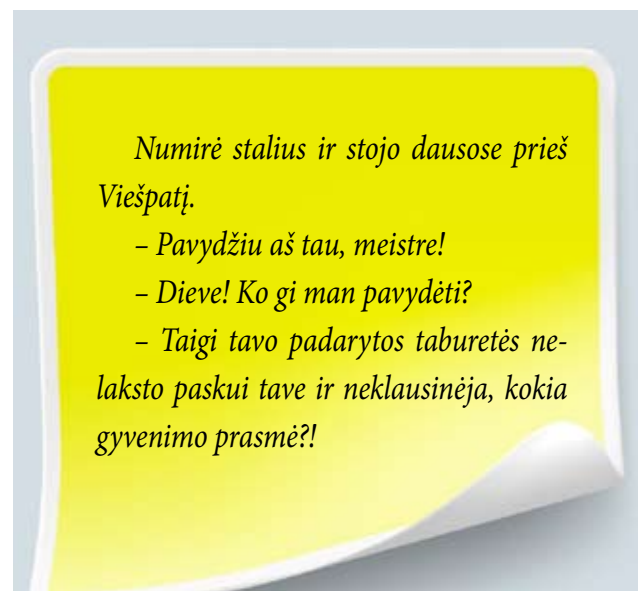
Atakų prevencija ir kovos strategijos

Pirmiausia reikia veikti etapais. Sukurkite kibernetinio saugumo strategiją: nustatykite politiką ir apsaugos, stebėjimo, darbuotojų mokymo ir incidentų valdymo priemones.

Antra, reguliariai mokykite darbuotojus kibernetinio saugumo. Atnaujinkite programinę įrangą ir apsaugokite visus įmonės įrenginius. Šifruokite konfidencialią informaciją. Atlikite reguliarius saugumo auditus, stebėkite tinklo srautą ir sistemų žurnalus, kad aptiktumėte anomalijas. Parenkite incidentų valdymo planą, apimantį aptikimo, reagavimo, atkūrimo ir mokymosi procedūras.

Reguliariai atlikite saugumo patikrinimus, tokius kaip įsiskverbimo testavimas (angl. *penetration test*) ir kiti saugumo testai.

Kiekviena įmonė yra unikali, todėl sprendimai turėtų būti priimami atsižvelgiant į specifinius verslo poreikius. Nors dirbtinis intelektas (DI) gali būti naudojamas tiek saugumui užtikrinti, tiek atakoms vykdyti, dar sunku pasakyti, ar kibernetinių atakų skaičius padidėjo būtent dėl DI. Vis dėlto DI naudojimas kibernetiniams nusikaltimams vykdyti kelia rimtą grėsmę, todėl būtina nuolat tobulinti atakų aptikimo ir apsaugos metodus.





UAB „PAČIOLIS“ EKSPERTŲ KONSULTACIJOS

❖ DĖL KREDITORIAUS SUTIKIMO PERLEISTI SKOLĄ

Įmonės vadovas su kreditoriaus įmone suderino, kad savo skolą šiai įmonei perleistume kitai įmonei, kuri ir padengtų šią skolą. Kai įmonės kreditorius paprašėme raštu patvirtinti sutikimą perleisti skolą kitai įmonei, mums atsakė, kad ji sutinka, tačiau raštu to nepatvirtins. Ar teisės aktai numato, **kokia forma kreditorius gali duoti tokį sutikimą: ar sutikimas gali būti žodinis, ar privalu gauti rašytinį?**

Civilinio kodekso (CK) 6.116 str. nurodyta, kad perkelti savo skolą kitam asmeniui skolininkas gali tik tuo atveju, kai kreditorius sutinka, su sąlyga, jeigu kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose finansų įstaigų ir finansų įstaigų sistemos stabilumą ir patikimumą, nenustatyta kitaip. Tokia nuostata dėl kreditoriaus sutikimo su skolos perleidimu įgalina apsaugoti kreditoriaus interesus nuo skolininko galimų nesąžiningų veiksmų, kad šis savo skolos neperkeltų asmeniui, negalinčiam įvykdyti prievolės.

CK nustato, kad kreditoriaus sutikimas įprastai pareiškiamas po to, kai skolininkas ir skolos perėmėjas praneša kreditoriui apie numatomą skolos perkėlimą. Kol kreditoriaus sutikimas dėl skolos perleidimo nėra gautas, šalys (pirmasis skolininkas ir paskesnis skolininkas) gali tarpusavio susitarimu pakeisti ar nutraukti susitarimą dėl skolos perkėlimo. Tiesa, kai jau yra gautas kreditoriaus sutikimas, pradinio ir naujojo skolininko sutartis negali būti keičiama. Beje, CK numato, kad kreditorius savo sutikimą perkelti skolą kitam skolininkui gali duoti ir iš anksto. Tokiu atveju kreditorius neturi teisės atšaukti išankstinio sutikimo. Kitaip tariant, jis jam yra privalomas, išskyrus atvejus, kai tokia savo teisę kreditorius nurodo išankstiniame sutikime. Jeigu kreditorius neduoda

sutikimo perkelti skolą, laikoma, kad skola neperkelta.

CK 6.118 str. numato, kad skolos perkėlimo sutartis turi būti rašytinė, tačiau neaptariama, kokia forma kreditorius turi išreikšti savo sutikimą, kad skolininkas skolą perkeltų kitam asmeniui. Kadangi privaloma sutikimo forma nėra nustatyta, manytina, kad savo sutikimą kreditorius gali išreikšti ir raštu, ir žodžiu. Beje, sutikimas gali būti išreiškiamas ir aktyviais kreditoriaus veiksmais, kuriais parodoma, kad kreditorius sutiko perkelti skolą kitam asmeniui. Pavyzdžiui, kreditorius naujam skolininkui pateikia siūlomą prievolės įvykdymo grafiką, pateikia reikalavimą sumokėti skolą ar pan.

❖ PASKOLOS SUTARTIES TVIRTINIMAS

Juridinis asmuo paskolino kitam juridiniam asmeniui 4 000 eurų grynaisiais pinigais pagal rašytinę sutartį. Ar tokia sutartį reikia tvirtinti pas notarą?

Pagal Civilinio kodekso 6.871 straipsnio nuostatas, jeigu paskolos davėjas yra juridinis asmuo, paskolos sutartis turi būti rašytinė visais atvejais, neatsižvelgiant į paskolos sutarties sumą. Rašytinės formos reikalavimus atitinka paskolos gavėjo pasirašytas paskolos raštelis arba kitoks skolos dokumentas, patvirtinantis paskolos sutarties dalyko perdavimą paskolos gavėjui. **Jeigu paskolos suma viršija tris tūkstančius eurų ir šis sandoris yra vykdomas grynaisiais pinigais, paskolos sutartis turi būti notarinės formos.**

Vadinasi, kai paskolos suma viršija 3 000 eurų ir vienas juridinis asmuo kitam juridiniam asmeniui šią sumą paskolino grynaisiais, paskolos sutartis privalo būti notarinės formos. Tiesa, jeigu paskola suteikta banko pavedimu, tokiai sutarčiai pakaktų paprastos rašytinės formos, nereikalaujant notarinio sutarties patvirtinimo. ☘



❖ TEISMINĖ MEDIACIJA

Skundžiatės teismui dėl santykių su darbdaviu? Kilo konfliktas su verslo partneriais ar kaimynais? O gal nesutariate su sutuoktiniu dėl bendravimo su vaikais po skyrybų? Rinkitės teisminę mediaciją, kuri padės pasiekti abiem pusėms priimtina taikų ginčo sprendimą civilinėse ir administracinėse bylose be įprastų teismo procedūrų.

Pasirinkę teisminę mediaciją:

- taupsite pinigus ir laiką, kuri reikėtų skirti nagrinėjant ginčą teisme;
- galėsite kontroliuoti ginčo sprendimo eigą ir rezultatus;
- mediatorius stengsis padėti Jums atkurti draugiškus santykius;
- patirsite mažiau neigiamų emocijų ir priešiško;
- bus ieškoma abiem ginčo šalims priimtino sprendimo;
- teismui patvirtinus taikos sutartį, Jums bus gražinta 75 proc. sumokėto žyminio mokesčio;
- Jūsų pateikta informacija liks konfidenciali.

○ **Kas yra teisminė mediacija?** Tai ginčų sprendimo procedūra, kurios paskirtis – padėti šalims taikiai išspręsti ginčą, tarpininkaujant vienam ar keliems mediatoriams (tarpininkams) be įprastų teisminių procedūrų.

○ **Kas ją vykdo?** Teisėjų tarybos patvirtinta tvarka teisminę mediaciją vykdo mediatoriai – specialiu žinių įgiję teisėjai, teisėjų padėjėjai arba

kiti atitinkamą kvalifikaciją turintys asmenys, kurie yra įtraukti į Lietuvos Respublikos mediatorių sąrašą. Teisminė mediacija taikoma visuose šalies teismuose.

○ **Kaip pasirinkti teisminę mediaciją?** Prašymą perduoti ginčą teisminei mediacijai gali pareikšti bet kuri ginčo šalis arba civilinę ar administracinę bylą nagrinėjantis teisėjas. Ginčas teisminei mediacijai perduodamas teisėjo nutartimi, kai sutinka abi ginčo šalys ir yra mediatoriaus sutikimas.

○ **Paslaugos kaina.** Teisminė mediacija yra nemokama.

○ **Teisminės mediacijos eiga.** Teisminė mediacija vyksta mediatoriaus su bylos dalyviais suderintu laiku teismo patalpose ar kitoje suderintoje vietoje. Jos metu gali dalyvauti tik mediatorius, bylos dalyviai ir kiti asmenys, su kurių dalyvavimu šalys sutiko.

○ **Taikus sutarimas.** Teisminės mediacijos metu pasiekus taikų susitarimą, ginčo dalyviai pasirašo taikos sutartį. Teismo patvirtinta taikos sutartis ginčo šalims yra privaloma.

○ **Galimybė pasitraukti.** Bet kuris bylos dalyvis gali pasitraukti iš teisminės mediacijos procedūrų bet kuriame teisminės mediacijos etape. Pasitraukimo priežasties nurodyti nebūtina. Tokiu atveju teisminė mediacija užbaigiama ir civilinė byla toliau nagrinėjama teisme.

SVARBU!

Visa informacija, atskleista teisminės mediacijos metu, negali būti panaudota kaip įrodymas teisme, išskyrus atvejus, kai abi ginčo šalys su tuo sutinka arba jeigu informacijos neatskleidimas prieštarautų viešajam interesui.





Per savaitę priimtų svarbiausių naujų norminių aktų ir jų pakeitimų apžvalga

Per savaitę paskelbti **87** nauji teisės aktai, **14** iš jų aktualūs buhalteriams.

Čia pateiktas tik pakeitimų sąrašas.

Visus teisės aktų pakeitimus su jų paaiškinimais rasite

MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKYJE.

Prenumeruokite ir viską turėsite.

Štai keletas teisės aktų pakeitimų apžvalga: ↓

→ APSKAITA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašo bei Kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių įtraukimo į šį sąrašą taisyklių patvirtinimo“ (2022 11 03 Nr. VA-85, 2003 04 16 Nr. V-137 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 11 11 Nr. VA-88

Į Lietuvos Respublikoje leidžiamų naudoti kasos aparatų ir prekybos (paslaugų teikimo) automatų modelių sąrašą įtraukiami bendros paskirties kasos aparatas SP-S02 su saugos moduliu SPSM01 ir degalinių kasos aparatas CircleK FlexPay OPT AD su saugos moduliu FKM2.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 12 d.

→ GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESTIS

LR GPM įstat. 27 str. „Pajamų mokesčio nuo mokesčiniu laikotarpiu gautų pajamų apskaičiavimas, deklaravimas, sumokėjimas, permokos gražinimas ir metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimas“ komentaro (2002 07 02 Nr. IX-1007) naujausias pakeitimas 2024 11 14 Nr. (18.18-31-1 Mr) RM-43203

VMI parengė Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 27 straipsnio „Pajamų mokesčio nuo mokesčiniu laikotarpiu gautų pajamų apskaičiavimas, deklaravimas, sumokėjimas, permokos gražinimas ir metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimas“ 2, 3, 4, 9 dalių komentarą. Pagrindiniai pakeitimai ir papildymai: paaiškinta, kaip nustatomas kiekvienų metų VDU, atnaujinti pavyzdžiai ir kai kurios komentaro nuostatos pagal dabar galiojančius teisės aktus.

LR GPM įstat. 35 str. „Mokesčio mokėtojo pareigos“ komentaro (2002 07 02 Nr. IX-1007) naujausias pakeitimas 2024 11 14 Nr. RM-43202

VMI parengė ir atnaujino Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 35 straipsnio „Mokesčio mokėtojų pareigos“ apibendrintą paaiškinimą. Komentare aiškinama, kiek metų dokumentus turi saugoti gyventojas, kuris vykdo individualią veiklą, nustatoma prievolė pranešti VMI apie individualios veiklos pradžia.



DARBO SANTYKIAI IR DARBO GINČAI

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (1–91 str.) (92–146 str.) (2004 04 29 Nr. IX-2206) naujausias pakeitimas 2024 11 07 Nr. XIV-3065

Keičiamas Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 63 straipsnis „Atsisakymo išduoti leidimą dirbti ir leidimo dirbti panaikinimo pagrindai“, keičiama 62 straipsnio „Užsieniečių įsidarbinimas“ 2 dalis ir 94 straipsnio „Užsieniečių, kurie turi teisę gauti laikinąją apsaugą ar kuriems suteikta laikinoji apsauga, teisės ir pareigos“ 1 dalies 2 punktas.

Įstatymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 15 d.



MOKESČIŲ ADMINISTRAVIMAS

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus įsakymo „Dėl Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, savivaldybių biudžetus bei valstybės pinigų fondus kodų sąrašo“ (2016 09 01 Nr. V-57/1B-160, 2011 05 05 Nr. VA-54/1B-251 nauja redakcija) naujausias pakeitimas 2024 11 07 Nr. VA-87 / 1BE-930

Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų, mokamų į Valstybinės mokesčių inspekcijos biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, kodų sąrašas papildomas 253¹⁰ punktu, kuriame nustatomas Gražintų valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, kodas – 7090. Netenka galios 172 punktas, kuriame buvo nurodytas įmokos kodas „Administracinės baudos paskirtos pagal Valstybinės kalbos inspekcijos pareigūnų surašytus administracinių teisės pažeidimų protokolus“.

Įsakymas įsigaliojo 2024 m. lapkričio 15 d.



Visų buhalteriams aktualių teisės aktų pakeitimų išsamią apžvalgą ir pačius pakeistus reglamentus rasite elektroniniame leidinyje **MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJENLAIŠKIS.**

Naujienlaiškis siunčiamas kiekvieną trečiadienį.

Savaitraščio „Buhalterija“ prenumeratoriai Naujienlaiškį gali įsigyti tik už ~~49 €~~ **39 €** (su PVM).

Tai tik 11 centų per dieną – ir **VISUS METUS BŪSITE RAMŪS!**

Kreipkitės tel. (0 5) 2700 636, el. paštu savadai@paciolis.lt arba www.paciolis.lt

INDĖLIAI POPULIARĖJA: ką reikėtų žinoti prieš įdarbinant savo pinigus

Pastaraisiais metais vyravusi aukšta infliacija daugelį gyventojų išmokė vienos pagrindinių asmeninių finansų taisyklių – banko sąskaitoje ar „koinėje“ laikomi pinigai nuvertėja. Šiaulių banko užsakymu atlikto gyventojų investavimo, taupymo ir kaupimo pensijai įpročių tyrimo duomenimis, šiemet indėlių populiarumas gerokai šoktelėjo ir aplenkė stabilią aukštą poziciją ilgą laiką fiksavusį auksą kaip investavimo priemonę. Indėlius, kaip geriausią būdą laikyti pinigus, nurodė daugiau nei ketvirtadalis lietuvių, o taip manančiųjų, palyginti su praėjusiais metais, padaugėjo net 10 procentų. Kalbėdami apie naudojamus investavimo įrankius, indėlius nurodė 35 proc. tautiečių, o ši priemonė populiarumu nusileido tik pensijų fondams.

Vienas paprasčiausių būdų taupyti

Pasak *Šiaulių banko privačių klientų paslaugų vadovės dr. Dalios Kolmatsui*, indėliai yra viena lengviausiai prieinamų investavimo priemonių, kuri suteikia galimybę sėkmingai didinti santaupas be rizikos ir neturint specifinių finansinių žinių.

„Indėliai yra patikima apsauga nuo santauptų nuvertėjimo. Nenaudojamos ir tiesiog banko sąskaitoje laikomos santaupos labai lengvai gali tapti indėliu – interneto banke tereikia pasirinkti, kokią sumą norite įdėti kaip indėlį. Nors indėlių suteikiama graža įprastai yra mažesnė nei kitų investavimo instrumentų, pinigai įdarbinami iš esmės niekuo nerizikuojant. Iš anksto nustatytos palūkanos mokamos atsižvelgiant į laikomo indėlio sumą, todėl gyventojai gali būti tikri dėl uždarbio ir gali tiksliai jį prognozuoti“, – sako dr. D. Kolmatsui.

Svarbu atsižvelgti ne tik į palūkanų dydį, bet ir galimus papildomus banko mokesčius, sutarties nutraukimo sąlygas, taikomus palūkanų priedus, galimybę automatiškai pratęsti indėlio terminą ir kitas sąlygas. Tik visa tai įvertinus, galima pasirinkti geriausiai kiekvieno finansinius tikslus ir galimybes atitinkantį pasiūlymą.



Terminuotieji indėliai leidžia uždirbti daugiau

„Didesnio pelno įprastai galima tikėtis iš terminuotųjų indėlių. Tokie indėliai dedami tam tikram laikotarpiui, iki kurio pabaigos indėlininkas negali disponuoti lėšomis. Terminuotųjų indėlių trukmė gali siekti nuo keleto savaičių iki kelerių metų. Už ilgesnio laikotarpio indėlius siūlomos didesnės palūkanos, nors maksimali trukmė nebūtinai garantuoja didžiausias palūkanas. Pavyzdžiui, 2 metų trukmės indėliai gali būti patrauklesni nei 5 metų. Terminuotieji indėliai labiausiai tinka laisvų lėšų, kuriomis artimiausiu metu nebus poreikio pasinaudoti, turintiems gyventojams. Tiesa, Šiaulių bankas savo klientams siūlo ir specialius terminuotuosius indėlius, kurių sutarties sąlygos leidžia dalį laikomos sumos, esant tam tikroms aplinkybėms, išsiimti anksčiau laiko neprarandant sukauptų palūkanų“, – sako dr. D. Kolmatsui.

Kaupiamieji indėliai – ieškantiems lankstumo

Kita indėlių rūšis yra kaupiamieji arba taupomieji indėliai. Pasak ekspertės, jiems dažniausiai taikomos mažesnės palūkanos, tačiau jie pasižymi didesniu lankstumu. **Kaupiamuosius indėlius galima ne tik bet kada nutraukti, bet dažniausiai ir bet kuriuo metu papildyti papildomomis lėšomis.**

„Pradėti didinti santaupas kaupiamuosiuose indėliuose dažnai galima kad ir nuo vieno euro, nors, žinoma, su didesne suma sukaupiama daugiau ir greičiau. Nuo pradinės sumos dydžio gali priklausyti ir siūlomos palūkanos. Prireikus tokį indėlį galima bet kada nutraukti ir panaudoti jo lėšas, tad ši priemonė tinka gyventojams, kurie nenori ar neturi galimybės savo lėšų įdarbinti iš anksto apibrėžtam laikotarpiui. Nepaisant mažesnių palūkanų, toks indėlis suteikia galimybę didinti santaupų vertę, o ne paprasčiausiai stebėti, kaip ji prarandama dėl infliacijos“, – pabrėžia dr. D. Kolmatsui.

Rinkoje siūloma ir specializuotų indėlių rūšių, pavyzdžiui, skirtų taupyti vaiko ateičiai.

Palūkanų rūšis ir mokėjimo periodiškumas

Kitas svarbus aspektas, anot dr. D. Kolmatsui, yra palūkanų mokėjimo periodiškumas. Palūkanos gali būti išmokamos kas mėnesį, kas metus arba indėlio termino pabaigoje. Palūkanos įprastai išmokamos jas pridedant prie indėlio sumos, taip iškart jas įdarbinant. Taip uždirbama ne tik iš pradinės indėlio sumos, bet ir sukauptos gražos, kitaip tariant, veikia sudėtinių palūkanų efektas. Tai dar viena priežastis, dėl kurios ilgesnio laikotarpio indėliai auga greičiau.

„Pagal tai, ar palūkanos skaičiuojamos nuo pradinės indėlio sumos, ar ir nuo sukauptų lėšų, jos skirstomos į paprastąsias ir sudėtines. **Daugeliu atveju indėliuose pasitaiko antrosios rūšies palūkanų, kurios leidžia sukaupti daugiau.** Pavyzdžiui, padėjus 1000 eurų terminuotąjį indėlį dvejiems metams su 3 proc. palūkanomis, po pirmųjų metų uždarbis sieks 30 eurų, tačiau antraisiais metais jau bus skaičiuojamos sudėtinės palūkanos nuo 1030 eurų, t. y. nuo padėtos pirminės ir uždirbtos sumos. Atitinkamai

antraisiais metais uždarbis bus didesnis. Jeigu palūkanos išmokamos kas mėnesį, kas mėnesį padidėja ir suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos“, – pažymi dr. D. Kolmatsui.

Pirmasis pasiūlymas nebūtinai geriausias

Be abejo, esminis veiksnys, lemiantis indėlio patrauklumą, yra mokamų palūkanų dydis. Šiandien, atsižvelgiant į indėlio tipą ir laikotarpį, galima tikėtis maždaug iki 4 proc. siekiančių fiksuotų metinių palūkanų. Anot dr. D. Kolmatsui, jų dydžiui įtakos turi ne tik indėlio terminas, bet ir makroekonominiai veiksniai, situacija pinigų rinkose.

„Tikrai nėra taip, kad bankai paprasčiausiai sugalvoja kokias tik nori palūkanų normas. Jos nustatomos atliekant gana sudėtingus skaičiavimus ir atsižvelgiant į centrinių bankų veiksmus. **Įprastai indėlių palūkanos didėja, kai palūkanas didina Europos centrinis bankas (ECB), ir mažėja, kai ši už Europos Sąjungos monetarinę politiką atsakinga institucija jas mažina.** Nepaisant ECB veiksmų, daugeliu atvejų santaupas ar dalį jų laikyti indėliuose apsimoka labiau nei paprasčiausiai turėti neįdarbintas lėšas banko sąskaitoje. Tiesiog svarbu priimti gerai apgalvotą sprendimą, nesirinkti pirmo pasitaikiusio pasiūlymo ir įvertinti skirtingų bankų variantus“, – sako dr. D. Kolmatsui.

Anot „Šiaulių banko“ atstovės, svarbu atsižvelgti ne tik į palūkanų dydį, bet ir galimus papildomus banko mokesčius, sutarties nutraukimo sąlygas, taikomus palūkanų priedus, galimybę automatiškai pratęsti indėlio terminą ir kitas sąlygas. Tik visa tai įvertinus, galima pasirinkti geriausiai kiekvieno finansinius tikslus ir galimybes atitinkantį pasiūlymą.



– Ar tave kas nors domina daugiau nei pinigai?
– Žinoma!
– O kas?
– Kur jie...

LKU kredito unijų grupė PRISTATO TAUPYMO BŪDĄ su dar didesnėmis palūkanomis

Finansų rinkoje populiarėjant terminuotiesiems indėliams, gyventojai ir įmonės vis dažniau naudojami galimybe nuosavomis santaupomis užsidirbti pasyvių pajamų. Atsižvelgdama į augantį susidomėjimą taupymo priemonėmis, LKU kredito unijų grupė, jungianti 45 kredito unijas visoje Lietuvoje, pristatė naują taupymo sprendimą su dar didesne finansine grąža – neatšaukiamą terminuotąjį indėlį.

Nepaisant didėjančio taupymo indėliuose populiarumo, Lietuvos banko duomenys rodo, kad gyventojai einamosiose sąskaitose vis dar laiko 15,8 mlrd. eurų, už kuriuos negauna jokios grąžos. LKU kredito unijų grupės metinis indėlių portfelio augimas siekia apie 19 %, o ši augimą skatina vienos didžiausių indėlių palūkanų Lietuvoje, kurias siūlo LKU kredito unijų grupė.

„Nemaža dalis LKU grupės kredito unijų siūlo didesnes nei 4 % terminuotųjų indėlių palūkanas, o tai – vienos didžiausių indėlių palūkanų Lietuvoje. Matydami, kad vis daugiau klientų renkasi perkelti savo santaupas iš einamųjų sąskaitų į indėlius, nusprendėme išplėsti paslaugų spektrą ir pasiūlyti neatšaukiamą terminuotąjį indėlį, kuris užtikrintų dar didesnę palūkanų grąžą mūsų klientams“, – komentuoja *LKU grupę prižiūrinčios Lietuvos centrinės kredito unijos Verslo vystymo departamento direktorė Jovita Platenkovienė.*

Pašnekovė taip pat pabrėžia, kad, Europos Centriniam Bankui neseniai sumažinus bazinę palūkanų normą, palūkanų grąža finansų įstaigose taip pat pradeda trauktis. „Visgi LKU grupė šiuo metu ir toliau išlaiko konkurencingą indėlių palūkanas, todėl dabar ypač palankus metas sudaryti indėlio sutartį“, – teigia J. Platenkovienė.

Viena didžiausių palūkanų grąžų

Neatšaukiamas terminuotasis indėlis veikia panašiai kaip įprastas terminuotasis indėlis. Sudarę indėlio sutartį kredito unijoje, įmokate tam tikrą pinigų sumą, už kurią gausite stabilias ir garantuotas palūkanas iki pat indėlio termino pabaigos, nepriklausomai nuo rinkos svyravimų.

Neatšaukiamas terminuotasis indėlis yra naudingas privatiems ar verslo klientams, turintiems laisvų lėšų, kurių, tikėtina, artimiausiu metu neprireiks. Visą sutarties laikotarpį nėra galimybės atsiimti pinigų, išskyrus tam tikras ypatingas aplinkybes, taikomas privatiems klientams: **darbo netekimas, kritinė liga, indėlininko arba artimojo mirtis.** Verslo klientai negali nutraukti neatšaukiamo terminuotojo indėlio sutarties. Būtent dėl šio išipareigojimo neatšaukiamo terminuotojo indėlio palūkanos yra aukštesnės nei visų kitų indėlių tipų.

Be to, pinigai indėlyje „dirba“ saugiai: LKU grupės kredito unijos, kaip ir kitos Lietuvoje veikiančios finansų įstaigos, **dalyvauja indėlių draudimo sistemoje.** Vadinasi, visos lėšos iki 100 tūkst. eurų yra apdraustos valstybės.

Finansinė drausmė

Dauguma taupančių žmonių susiduria su iššūkiu laikytis ilgalaikių taupymo tikslų. Finansų ekspertai pastebi, kad taupymas, naudojantis neatšaukiamu terminuotuoju indėliu, padeda laikytis finansinės drausmės.

Kadangi visą indėlio sutarties laikotarpį nėra galimybės atsiimti pinigų, išskyrus jau minėtas ypatingas aplinkybes, **šis išipareigojimas priverčia kruopščiai apgalvoti savo finansinius sprendimus ir atsakingai planuoti ateities išlaidas.** Neatšaukiamas terminuotasis indėlis

leidžia būti tikriems, kad gausite garantuotą finansinę grąžą, bet kartu jus apsaugo nuo impulsyvių sprendimų ir skatina laikytis ilgalaikio taupymo plano.

Gyventojai ir verslo įmonės, norinčios pasinaudoti šiuo taupymo įrankiu, gali kreiptis į LKU kredito unijų grupę, su konsultantais aptarti visas šio indėlio sąlygas ir rasti optimalų sprendimą, atsižvelgiant į jūsų finansinius tikslus ir galimybes.

Neatšaukiamas terminuotasis indėlis trumpai

- **Apsauga nuo infliacijos.** Sudarę neatšaukiamo terminuotojo indėlio sutartį, savo santaupas saugosite kredito unijoje tam tikrą laiką, per kurį jos ne tik nenuvertės, bet ir paaugs. Turint laikinai laisvų pinigų, tai sprendimas „įdarbinti“ pinigus ir gauti palūkanų grąžą.
- **Konkurencingos palūkanos.** Kadangi išsipareigojate laikyti pinigus visą sutartą laikotarpį, neatšaukiamų terminuotųjų indėlių palūkanos yra didesnės nei įprastų indėlių. Tai reiškia, kad iš savo santaupų galite uždirbti daugiau.
- **Lankstus terminas.** Sudaryti neatšaukiamojo terminuotojo indėlio sutartį galite pasirinktinai – nuo 6 mėnesių iki 5 metų.
- **Santaupos yra apdraustos.** Neatšaukiamai terminuotieji indėliai, kaip ir kiti indėlių tipai, iki 100 000 eurų yra apsaugoti valstybės indėlių draudimo sistemos.
- **Stabili finansinė grąža.** Sudarę neatšaukiamo indėlio sutartį, galite būti ramūs dėl savo pinigų – gausite sutartą palūkanų normą, nepriklausomai nuo rinkos svyravimų.
- **Finansinė drausmė.** Neatšaukiamas terminuotasis indėlis padeda išlaikyti finansinę drausmę, nes negalite jo nutraukti pirma laiko. Tai ypač naudinga, jei taupote konkrečiam tikslui: žinodami, kad pinigai yra „užrakinti“, lengviau išvengsite impulsyvių išlaidų.



Pinigai indėlyje „dirba“ saugiai: LKU grupės kredito unijos, kaip ir kitos Lietuvoje veikiančios finansų įstaigos, dalyvauja indėlių draudimo sistemoje. Vadinasi, visos lėšos iki 100 tūkst. eurų yra apdraustos valstybės.

- **Taupymo portfelio diversifikavimas.** Neatšaukiamas terminuotasis indėlis suteikia galimybę diversifikuoti savo taupymo portfelį. Užuoat visus pinigus laikę vienoje vietoje, dalį jų galite skirti neatšaukiamam terminuotajam indėliui, kuris siūlo didesnę grąžą, bet mažesnę likvidumą (pinigų prieinamumą). Tai leidžia subalansuoti savo santaupas: kai vienos taupymo priemonės suteikia daugiau lankstumo, kitos uždirba didesnę finansinę grąžą.

Lietuvos centrinės kredito unijos inf.



TAUPYMAS – kančia ar galimybė?

Pasak dr. Viktorijos Dičpinigaitienės, Lietuvos banko Finansinio raštingumo centro vadovės, taupymas dažnai suprantamas kaip malonumų atsisakymas, savęs ribojimas arba netgi manoma, kad taupyti gali tik tie, kurie daug uždirba.

Pagalvokite, kiek kartų svajonės liko neįgyvendintos dėl pinigų trūkumo: galbūt kirbėjo mintis pradėti savo verslą, įgyvendinti projektą, o gal net pradėti kelionę aplink pasaulį? Būtent apsisprendimas taupyti gali tapti „naujų galimybių fondu“, skirtu ilgalaikiams tikslams.

Kita taupymo galimybė – įkurti „savęs atradimo fondą“. Įsivaizduokite, kad sutaupytas lėšas skirsite ne tik nenumatytiems atvejams, bet ir naujiems išpročiams, pomėgiams ar talentams. Galbūt svajojate išmokti groti gitara, tapyti arba įgyti naujų įgūdžių. Toks fondas leistų jums eksperimentuoti, nesijaudinant dėl pragyvenimo.

Taupymas be streso

Dažna taupymo kliūtis – jausmas, kad kažką iš savęs atimate. Vis dėlto prisiminkite, kad taupymas yra trumpalaikių malonumų atsisakymas dėl ilgalaikių. Štai keletas idėjų, kurios gali padėti taupyti.

- **„Dvigubos naudos“ strategija.** Įsivaizduokite, kad kiekvienas jūsų išleistas euras turi atnešti dvigubą naudą. Pavyzdžiui, pirkdami knygą ar mokymus, jūs ne tik praleidžiate laiką skaitydami ar plėsdami akiratį, bet ir investuojate į savo žinias, kurios vėliau gali duoti net ir finansinę grąžą. Arba galbūt išsigysite sveiko maisto produktų, kurie ne tik leis jums geriau jaustis, bet ir padės išvengti gydymo išlaidų ateityje. **Kiekvienas sprendimas tampa sąmoningesnis, kai žinote, kokį ilgalaikį poveikį jis turės.**

■ Nepamirškite, kad taupymas – tai ne savęs varžymas, o mainai: mažų džiaugsmų – į didelius! Paverskime procesą malonumu ir svajonės ims pildytis.



Taip kur kas lengviau atsisakyti daug pridėtinio cukraus turinčių ar kitų sveikatai žalingų produktų, nereikalingų smulkmenų, kuriomis pasidžiaugiate labai trumpai.

- **Paverskite taupymą žaidimu.** Taupymas nebūtinai turi būti nuobodus ir monotoniškas. Pavyzdžiui, išbandykite „30 dienų iššūkį“: **kasdien raskite būdą, kaip sutaupyti mažiausiai 1 eurą.** Pavyzdžiui, užuot pirkę kavos išsinešti, pasigaminkite ją namuose, užuot pirkę naują drabužį, peržiūrėkite spintą ir „atraskite“ seniai pamirštus derinius. **Užsirašykite kiekvieną sutaupytą sumą ir stebėkite, kaip pildosi jūsų galimybių ar savęs atradimo fondas.** Tai ne tik motyvuoja, bet ir sukuria smagią rutiną ieškant naujų taupymo būdų.

Kaip pakeisti mąstymą?

Dar vienas svarbus aspektas – mūsų mintys. Šiuo atveju svarbiausia yra mūsų požiūris, valia ir disciplina. Štai keletas patarimų, kaip nepasiduoti, kai tampa sunku.

- **Maži laimėjimai – didelės pergalės.** Viena priežastis, kodėl žmonėms sunku taupyti, yra ta, kad jie laukia greitų rezultatų. Deja, taupymas – tai maratonas, o ne sprintas. Pradėkite nuo mažų tikslų. Pavyzdžiui, pirmiausia siekite sutaupyti sumą, kurios pakaktų didesniam pirkiniui. Kai matysite mažus laimėjimus, pavyzdžiui, sutaupytus pinigus savaitgalio išvykai, tai motyvuos toliau taupyti vis didesniems tikslams.



Dažna taupymo kliūtis – jausmas, kad kažką iš savęs atimate. Vis dėlto prisiminkite, kad taupymas yra trumpalaikių malonumų atsisakymas dėl ilgalaikių.

- **Svajonių ir tikslų vizualizavimas.** Susikurkite „tikslų žemėlapi“, kuriame aiškiai išdėstykite, ką norite pasiekti taupymo proceso metu: kokie etapai sudarys šį procesą, ką laikysite mažomis pergalėmis. Turint tokį žemėlapi, bus lengviau judėti link didelio tikslo.
- **Į taupymo procesą įtraukite draugus.** Pavyzdžiui, su draugais galite sukurti taupymo klubą, kur kartu taupsite atostogoms: dalinkitės savo taupymo patirtimi ir iššūkiais, motyvuokite vieni kitus, šveskite bendrus finansinius pasiekimus. Tai padidina tikimybę, kad būsite ištikimi taupymo tikslams.

Nepamirškite, kad taupymas – tai ne savęs varžymas, o mainai: mažų džiaugsmų – į didelius! Paverskime procesą malonumu ir svajonėms pildytis.

Lietuvos banko inf.



Valdas Jagminas: kiekviena produkciją gaminanti ar paslaugas teikianti įmonė turi apskaičiuoti jos savikainą. Deja, finansinės apskaitos ir mokesčių reglamentai savikainos apskaičiavimui kelia skirtingus reikalavimus.

72-ajame didžiajame „Pačiolio“ seminare aptarsime ne tik savikainos apskaičiavimui taikomus teisės aktų reikalavimus, bet ir jų praktinį įgyvendinimą.

Daugiau informacijos www.paciolis.lt

Skaidriai dirbančiojo kodas – PASITEISINUSI skaidrumo ir nelegalaus darbo mažinimo PRIEMONĖ

Statybų sektoriuje įdiegus skaidriai dirbančiojo asmens identifikavimo kodą, įprastai vadinamą statybininko ID, nustatyta mažiau nelegaliai dirbančių asmenų. Tai pasiteisinusi priemonė, didinanti skaidrumą, mažinanti nelegalų darbą, o kartu užtikrinanti ir atliekamų darbų kokybę.

Įdiegus šią priemonę, 2022 m., palyginti su 2021 m., nelegaliai dirbančiųjų statybose sumažėjo maždaug 13 proc., o, pavyzdžiui, šių metų pirmąjį pusmetį tendencijos dar ryškesnės – statybų sektoriuje fiksuota net 42 proc. mažiau nelegalaus darbo atvejų, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai. Tiesa, užsieniečių, nelegaliai dirbančių statybose, skaičius šių metų pirmuosius šešis mėnesius, palyginti su tuo pačiu 2023 m. laikotarpiu, sumažėjo apie 26 proc.

Socialinės apsaugos ir darbo ministro Vytauto Šilinsko teigimu, statybos sektorius tikrinamas intensyviau nei anksčiau, tačiau pažeidimų nustatoma mažiau. „Vadinasi, **esame teisingame kelyje sprendami įsisenėjusių nelegalaus darbo statybose problemą**. Tendencijos geros, priemonės veikia, iš šešėlinio darbo traukiame žmones, be to, ir patys dirbantieji tampa labiau sąmoningi“, – sako V. Šilinskas.

ID kodo reikalavimas ne tik mažina nelegaliai įdarbintų darbuotojų skaičių, bet ir leidžia užtikrinti, kad paslaugos būtų atliktos kvalifikuoto darbuotojo, o įvykus statybiniam brokui, bus paprasčiau išsireikalauti žalos atlyginimą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija primate, kad nuo liepos 1 d. dar labiau sugriežtinti skaidrius darbo santykius užtikrinančių priemonių reikalavimai: padidintos finansinės sankcijos, išplėstas skaidriai dirbančiojo ID kodą



Pareigą tikrinti kodą turi Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, policija, taip pat statytojas (užsakovas) ar jo vienas įgaliotas rangovas.

privalančių turėti asmenų sąrašas. Nuo šiol kiekvienas statybos darbus atliekantis asmuo, net vykdydamas privataus namo ar buto remontą, privalo turėti skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą (ID).

Papildoma informacija

Skaidriai dirbančio ID – tai unikalus QR kodas, kuriame užšifruoti duomenys apie darbuotojo, savarankiškai dirbančio asmens arba į Lietuvą komandiruoto asmens statusą. Susiformavus skaidriai dirbančio ID, galima patikrinti, ar asmuo yra oficialiai įdarbintas pagal darbo sutartį, vykdo savarankišką veiklą, ar yra į Lietuvą komandiruotas asmuo. Šią informaciją gali patikrinti kontroliuojančios institucijos, rangovai ir statytojai (užsakovai), net jeigu jie yra fiziniai asmenys.

Savo skaidriai dirbančiojo tapatybės kodą gali gauti kiekvienas asmuo, prisijungęs prie asmeninės „Sodros“ paskyros gyventojui <http://inx.lv/hPLS> arba asmeniškai atvykęs į bet kurią „Sodros“ skyrių. Skaidriai dirbančiojo ID kodas išduodamas iškart – asmuo, prisijungęs prie „Sodros“ informacinės sistemos, kodą gali atsisiųsti realiuoju laiku.

Taip pat savo darbuotojui ir (ar) į Lietuvą komandiruotam darbuotojui skaidriai dirbančio asmens

tapatybės kodą gali gauti darbdavys, prisijungęs prie savo „Sodros“ paskyros draudėjui. Vienos užklauso metu darbdavys gali atsisiųsti daugiau nei vieną skaidriai dirbančio asmens identifikavimo kodą.

Pareigą tikrinti kodą turi Valstybinė darbo inspekcija, Valstybinė mokesčių inspekcija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, policija, taip pat statytojas (užsakovas) ar jo vienas įgaliotas rangovas.

Nuo liepos 1 d. nelegalus darbas atliekant statybos darbus statytojui (užsakovui), fiziniam asmeniui, užtraukia baudą nuo 500 iki 1 100 eurų. Didesnė bauda – nuo 1 500 iki 5 000 eurų – už nelegalų darbą atliekant statybos darbus skiriama statytojui

(užsakovui) arba jo įgaliotam rangovui fiziniam asmeniui, kuris verčiasi ūkine komercine veikla, ir statytojo (užsakovo) ar jo įgalioto rangovo juridinio asmens vadovui.

Nelegalus darbas, atliekant statybos darbus, jeigu juos atliks trečiosios šalies pilietis, užtraukia baudą darbdaviui – fiziniam asmeniui nuo 2 000 iki 5 000 eurų ir darbdaviui – juridinio asmens vadovui ar kitam atsakingam asmeniui – nuo 1 500 iki 5 000 eurų.

Parengta pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inf.



- ❓ Įsigaliojus naujam atskaitomybės įstatymui, šiais metais turėsite sudaryti kitokį finansinių ataskaitų rinkinį?
- ❓ Suabejojate balanso ar pelno (nuostolių) ataskaitos teisingumu?
- ❓ Norite greitai ir paprastai parengti aiškinamąjį raštą?

Tai tik trys iš daugelio priežasčių, kuo Jums gali būti naudinga darbo priemonė

2024 m. FINANSINĖS ATASKAITOS: sudarymas, tvirtinimas ir skelbimas

Joje rasite viską, ką buhalteriai reikia žinoti apie šį metų atskaitomybę.

Daugiau kaip 30 su atskaitomybe susijusių dokumentų ir jų šablonų

Darbo priemonės kaina –
65 € (su PVM).



Buhalterija
apskaitos ir mokesčių apžvalga

Kaina „Pačiolio“ 72-ojo didžiojo seminaro dalyviams ir savaitraščio BUHALTERIJA prenumeratoriams – **tik 45 €** (su PVM).

Norėdami įsigyti darbo priemonę, sumokėkite jos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a.s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite prekės kodą (FAPDK24), pristatymo adresą ir tel. numerį.

Daugiau informacijos – tel. (0 5) 2700 636, el. p. knygos@paciolis.lt arba



Užs. 2424bam

Prasidėjus didiesiems išpardavimams, džiugias emocijas keičia stresas:

KAIP PLANUOTI PIRKINIUS IR SUTAUPYTI



Nors gražiausių metų švenčių laukimas turėtų kelti džiaugsmą ir vien teigiamas emocijas, neretai nutinka, kad šiuo laikotarpiu patiriame daug streso. Paveikti socialinio spaudimo ir keldami per didelius lūkesčius sau, jaučiame įtampą dėl dovanų, neretai atidėliojame viską paskutinei minutei, tada išleidžiame daugiau pinigų, nei galime sau leisti, o sausį pasitinkame tuščiomis piniginėmis. Ką daryti, kad šventes sutiktume ramūs ir laimingi?

Svarbiausia – ne dovanos vertė, o nuoširdumas

„Prieš šventes patiriamą įtampą dar labiau stiprina socialinėse medijose ir reklamose

matomos nuotraukos, vaizduojančios tobulas dovanas ir idealius kalėdinius stalus. Tuomet galvojame: o kodėl mano stalas taip neatrodo? Pernai socialiniuose tinkluose pastebėjau naują tendenciją – dalintis natūraliomis švenčių akimirkomis, paprasta ir jaukia aplinka. Būtent tai ir yra tikroji prabanga“, – sako „Anima psichologija“ emocinės sveikatos klinikos įkūrėja, medicinos psichologė, psichoterapeutė **Viktorija Bartkutė-Vyšniauskienė**.

Planuojant kalėdines dovanas, reikia liautis lygintis su kitais. Kiekvieno žmogaus finansinės galimybės skirtingos, tad **svarbiausia – ne dovanos vertė, o nuoširdus rūpestis**.

„Jeigu man padovanos brangius batus, o aš tam žmogui iškepsiu sausainių, tai bus lygiavertės dovanos, nes abu nuoširdžiai galvojome vienas apie kitą“, – pavyzdį pateikia psichologė.

Geriausia viską apgalvoti

Pasak V. Bartkutės-Vyšniauskienės, susitarus dėl dovanos biudžeto, labai svarbu laikytis žodžio: „Pažado nepaisymas yra nepagarba vienas kitam – juk visi kartu ieškojome tinkamo sprendimo ir jį priėmėme.“

Psichologė nerekomenduoja pirkti šventinių dovanų paskutinę akimirką – taip susiduriame su neapgalvotomis didelėmis išlaidomis. „**Kuo anksčiau pradėsime planuoti šventes ir dovanas, tuo daugiau laiko turėsime pagalvoti apie kiekvieną žmogų.** Be to, taip galime ir sutaupyti, pavyzdžiui, lapkritis yra didelių nuolaidų mėnuo“, – sako V. Bartkutė-Vyšniauskienė.

Kaip nepavėluoti?

Anot *tarptautinės siuntų bendrovės „Venipak“ logistikos vadovo Karolio Kanapinsko*, stebint siuntų kiekius, galima spėti, kad yra žmonių, kurie dovanomis rūpinasi iš anksto, ieško geresnių kainų pasiūlymų, o tie, kurie šį „darbą“ atidėlioja, rizikuoja patirti daugiau įtampos.

„Šventinis laikotarpis ir prekybininkams, ir siuntų bendrovėms yra pats darbmetis, kuriam būtina pasiruošti. **Pirkėjai taip pat turi nepamiršti, kad prekę reikės ne tik pristatyti, bet ir paruošti,** o jeigu tai yra rankų darbo dovana – dar ir pagaminti, supakuoti, perduoti kurjeriui. Šis momentas ypač svarbus, kai užsakymų kiekiai smarkiai išauga, o laiko iki Kalėdų lieka vis mažiau“, – pataria K. Kanapinskas.

Perkant kalėdines dovanas internetu, reikėtų įsitikinti, ar pardavėjas turi reikiamą prekių likutį, per kiek laiko žada išsiųsti prekę.

Nors geriausias ir ramiausias pasirinkimas – pirkti dovanas iš anksto, viską apgalvojus ir įvertinus savo galimybes, žmonės vis dar apsiperka per patį šventinį įkarštį, kuris prasideda gruodžio pradžioje ir tęsiasi iki pat kalėdinės savaitės, kai kurjeriai taip pat dirba padidintu pajėgumu, vakarais ir savaitgaliais. Tokiu atveju svarbu įvertinti nurodomus pristatymo terminus su kelių dienų atsarga – tada bus ramu, kad siunta atkeliaus laiku.

Pirmiausia – biudžetas, tada – dovanos

Abiem specialistams pritaria ir *„Swedbank“ Finansų instituto vadovė Jūratė Cvilikienė*.

Anot jos, žiemos sezonas daugeliui finansiškai sudėtingas ne tik dėl šventinių išlaidų, bet ir dėl šildymo sąskaitų, todėl rudens ir žiemos išlaidas reikėtų apgalvoti jau prieš pusmetį.

„**Planuojant kalėdines dovanas, pirmiausia derėtų peržvelgti būtinąsias išlaidas ir pajamas, taip pat vertėtų nustatyti sumą, kurią galite skirti dovanoms.** Tik tuomet galima galvoti apie tai, kiek žmonių sveikinsite ir ką dovanosite. Dažnai darome atvirkščiai: sudarome sąrašus ir perkame dovanas nesuprasdami, kiek pinigų išleisime“, – sako Jūratė Cvilikienė.

Pyragų vakaras

Kitas svarbus finansų ekspertės patarimas – vengti socialinio spaudimo. „Dažnai ugdymo įstaigose perkamos dovanos mokytojams, vaikams keičiasi dovanomis darželiuose, kolegose – darbovietėse. Euras prie euro ir susidaro tikrai didelės sumos. Siūlau kelti klausimus: ar tikrai visiems reikia pirkti simbolines dovanas, gal geriau surengti pyragų vakarą ir išvengti perteklinio vartojimo?“ – praktiniais pavyzdžiais dalijasi pašnekovė.

Patarimai, padėsiantys sutaupyti

Neretai nutinka, kad net suplanavę dovanoms skirtą biudžetą, vis tiek išleidžiame daugiau. Pasak J. Cvilikienės, tokiu atveju vertėtų prisiminti, kad šventės – ne tik planavimas, bet ir geros emocijos.

„**Reikėtų susiplanuoti biudžetą ateinantiems trims mėnesiams, peržiūrint, ko galima atsisakyti.** Labai gaila, kad Lietuvoje neturime įpročio prie dovanos pridėti pirkimo kvito: juk galėtume gražinti nereikalingas dovanas ir šitaip papildytume savo biudžetą po švenčių“, – pastebi finansų ekspertė.

Beje, jeigu per šventes nenorime išleisti per daug pinigų, galime pasinaudoti programėlėmis, kai sukamas ratas ir anonimiškai ištraukiamas žmogus, kuriam bus perkama dovana, taip pat naudinga nusibrėžti dovanos biudžeto ribą. Tiesa, dar populiarėja praktika dovanoms skirtus pinigus paaukoti tiems, kuriems jų labiau reikia. O štai kiti sutaria apsieiti be dovanų – suorganizuoja žygį į gamtą, bendrą susitikimą.

UAB „Berta And“ inf.



Naudingų skaičių rubrika parengta pagal 2024 m. lapkričio 21 d. galiojusius norminius aktus.

NEAPMOKESTINAMASIS PAJAMŲ DYDIS

(taikoma nuo 2024 01 01)

(pagal LR gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnį)

| Eil. Nr. | Neapmokestinamojo pajamų dydžio taikymo sąlygos | Dydis |
|--|--|---|
| 1. Pagrindinis neapmokestinamasis pajamų dydis | | |
| <i>Taikomas tik su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusioms pajamoms:</i> | | |
| 1.1. | gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos per mėnesį neviršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vieno dydžio (MMAD sausio 1 d.). | 747 Eur per mėnesį |
| 1.2. | gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos per mėnesį viršija MMA, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, vieną dydį, tačiau neviršija 2167 eurų. | mėnesio NPD = $747 - 0,5 \times$ (gyventojų mėnesio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos – MMAD sausio 1 d.) ¹ |
| 1.3. | gyventojui, kurio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos per mėnesį viršija 2167 eurus. | mėnesio NPD = $400 - 0,18 \times$ (gyventojų mėnesio su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos – 642). |
| 2. Individualus neapmokestinamasis pajamų dydis | | |
| 2.1. | Asmenims, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas sunkus neįgalumo lygis. | 1127 Eur |
| 2.2. | Asmenims, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis, arba senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis, arba asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis. | 1057 Eur |
| 3. Metinis neapmokestinamasis pajamų dydis (MNPD) | | |
| <i>Gyventojų metinės pajamos (GMP) yra lygios gyventojų mokestinio laikotarpio apmokestinamųjų pajamų, išskyrus apmokestinamąsias pajamas, kurioms taikomas GPMĮ 6 str. nustatytas mokesčio tarifas, pajamas, nuo kurių mokestis sumokėtas įsigyjant verslo liudijimą, taip pat išmokas, mokamas pasibaigus ar nutraukus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutartį, neviršijančias sumokėtų įmokų dydžio, sumai, neatėmus GPMĮ 21 straipsnyje nurodytų išlaidų ir gyventojui taikytino MNPD.</i> | | |
| 3.1. | kai gyventojui taikomas kintamas NPD kai GMP neviršija 12 MMAD sausio 1 d. | 8964 Eur |
| 3.2. | kai GMP viršija minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dvylikos dydžių sumą, tačiau neviršija 26 004 eurų per metus | MNPD = $8964 - 0,5 \times$ (GMP – dvylika minimaliosios mėnesinės algos, galiojusios einamųjų kalendorinių metų sausio 1 dieną, dydžių) |
| 3.3. | kai GMP viršija 26 004 eurus per metus | MNPD = $4\,800 - 0,18 \times$ (GMP – 12 × 642). |

¹ – Jeigu apskaičiuotas NPD (MNPD) yra neigiamas, laikoma, kad jis lygus 0.

KETVIRČIO VIDUTINIS MĖNESINIS BRUTO DARBO UŽMOKESTIS

| Metai | Ketvirtis | Šalies ūkio darbuotojų vidutinis bruto darbo užmokestis (be individualių įmonių) |
|-------|-----------|--|
| 2022 | I | 1 729,9 Eur |
| 2022 | II | 1 780,5 Eur |
| 2022 | III | 1 799,0 Eur |
| 2022 | IV | 1 900,3 Eur |
| 2023 | I | 1 959,9 Eur |
| 2023 | II | 2 000,1 Eur |
| 2023 | III | 2 018,2 Eur |
| 2023 | IV | 2 110,3 Eur |
| 2024 | I | 2 161,0 Eur |
| 2024 | II | 2 196,4 Eur |

Naudingų skaičių rubrika parengta pagal 2024 m. lapkričio 21 d. galiojusius norminius aktus.

VISŲ APLINKOSAUGINIŲ MOKESČIŲ INDEKSAVIMO KOEFICIENTAI

| Metai | Ketvirtis | Už aplinkos teršimą | | | Už gamtos išteklius | | | | Padaryta žala | | | | Žala aplinkai, sunaikinus ar sužalojus krašto vaizdžio kompleksus ir objektus | Vidutinėms neukirsto miško 1 hektaro medienos kainoms indeksuoti | |
|-------|-----------|----------------------------|--------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------|--------------|----------------------|--|---|---|--------------------|---|--|--|
| | | iš mobilių taršos šaltinių | iš stacionarių taršos šaltinių | gminių ir pakuočių atliekomis | vanduo ir kitos naudingos iškasenos | šviesios dulpės (eksportuotos) | kitos dulpės | medžiominiai gyvūnai | žuvų ištekliams | laukinėms gyvūnų rūšims ir jų buveinėms | Lietuvos saugomoms rūšims ir jų buveinėms | laukinei augalijai | | | aplinkai užteršus vandens telkinius, žemės paviršius, gilesnius jos sluoksnius, aplinkos orą |
| 2024 | I | 1,403 | | | | | | | Neindeksuojami pagal AM 2017-01-06 įsakymą Nr. D1-27 | 1,656 | 1,656 | 2,202 | 2,187 | 1,537 | 1,509 |
| | II | | | | | | | | | | | | 2,198 | | |
| | III | | | | | | | | | | | | 2,202 | | |
| | IV | | | | | | | | | | | | 2,193 | | |
| 2023 | I | 1,403 | | | 1,513 | | | 2,071 | | 1,624 | 1,624 | 2,159 | 2,145 | 1,507 | 1,491 |
| | II | | | | 1,519 | | | | | | | | 2,182 | | |
| | III | | | | 1,509 | | | | | | | | 2,19 | | |
| | IV | | | | | | | | | | | | 2,179 | | |

Šaltinis: www.am.lt

PAGRINDINIŲ SOCIALINIŲ RODIKLIŲ DYDŽIAI 2024 m.

| Mėnuo | Bazinė socialinė išmoka (anksčiau MGL) | Minimalioji mėnesinė alga | Minimalusis valandinis atlygis | Valst. soc. draudimo bazinė pensija |
|---------------------------|--|---------------------------|--------------------------------|-------------------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 |
| Nuo 2022 m. sausio 1 d. | 42 Eur | 730 Eur | 4,47 Eur | 215,09 Eur |
| Nuo 2022 m. birželio 1 d. | 46 Eur | 730 Eur | 4,47 Eur | 225,84 Eur |
| Nuo 2023 m. sausio 1 d. | 49 Eur | 840 Eur | 5,14 Eur | 246,21 Eur |
| Nuo 2024 m. sausio 1 d. | 55 Eur | 924 Eur | 5,65 Eur | 269,77 Eur |

2024 m. DARBO LAIKO KALENDORIUS

| Laikotarpiai | Kalendorinių dienų skaičius | Švenčių dienos | 5 dienų darbo savaitė (40 val.) | | | 6 dienų darbo savaitė (40 val.)* | | |
|---|-----------------------------|------------------------|---------------------------------|-----------------------------------|------------------------|----------------------------------|-----------------------------------|------------------------|
| | | | darbo dienų skaičius | poilsio ir švenčių dienų skaičius | darbo valandų skaičius | darbo dienų skaičius | poilsio ir švenčių dienų skaičius | darbo valandų skaičius |
| Sausis | 31 | Sausio 1 d. | 22 | 9 | 176 | 26 | 5 | 174 |
| Vasaris | 29 | Vasario 16 d. | 20 | 9 | 159 | 24 | 5 | 159 |
| Kovas | 31 | Kovo 11, 31 d. | 20 | 11 | 160 | 25 | 6 | 164 |
| I ketvirtis | 91 | | 62 | 29 | 495 | 75 | 16 | 497 |
| Balandis | 30 | Balandžio 1 d. | 21 | 11 | 167 | 25 | 5 | 166 |
| Gegužė | 31 | Gegužės 1, 5 d. | 22 | 9 | 176 | 26 | 5 | 173 |
| Birželis | 30 | Birželio 2, 24 d. | 19 | 8 | 152 | 24 | 6 | 157 |
| II ketvirtis | 91 | | 62 | 28 | 495 | 75 | 16 | 496 |
| Liepa | 31 | Liepos 6 d. | 23 | 8 | 183 | 26 | 5 | 175 |
| Rugpjūtis | 31 | Rugpjūčio 15 d. | 21 | 10 | 167 | 26 | 5 | 171 |
| Rugsėjis | 30 | - | 21 | 9 | 168 | 25 | 5 | 167 |
| III ketvirtis | 92 | | 65 | 27 | 518 | 77 | 15 | 513 |
| Spalis | 31 | - | 23 | 8 | 183 | 27 | 4 | 180 |
| Lapkritis | 30 | Lapkričio 1, 2 d. | 20 | 10 | 160 | 24 | 6 | 160 |
| Gruodis | 31 | Gruodžio 24, 25, 26 d. | 19 | 12 | 150 | 23 | 8 | 151 |
| IV ketvirtis | 92 | | 62 | 30 | 493 | 74 | 18 | 491 |
| Metai | 366 | | 251 | 114 | 2001 | 301 | 65 | 1997 |
| Vidutinis valandų skaičius per mėnesį | | | 166,83 | | | 166,42 | | |
| Vidutinis darbo dienų skaičius per mėnesį | | | 20,92 | | | 25,08 | | |

* 6 darbo dienų savaitės kalendorius sudarytas darant prielaidą, kad I–V dirbama po 7, o VI – 5 darbo valandas.

Įsidėmėtina!

Darbo laiko kalendorius parengtas vadovaujantis galiojančio Darbo kodekso nuostatomis. Kolektyvinėje sutartyje gali būti nustatyta kitokia su švenčių dienomis sutampančių poilsio dienų perkėlimo tvarka.

Keičiantis teisės aktams, darbo laiko kalendoriaus duomenys gali keistis.

| GRUODIS 2024 | | | | | | |
|--------------|----|----|----|----|----|---|
| P | 2 | 9 | 16 | 23 | 30 | |
| A | 3 | 10 | 17 | 24 | 31 | |
| T | 4 | 11 | 18 | 25 | | |
| K | 5 | 12 | 19 | 26 | | |
| P | 6 | 13 | 20 | 27 | | |
| Š | 7 | 14 | 21 | 28 | | |
| S | 1 | 8 | 15 | 22 | 29 | |
| Sav. | 48 | 49 | 50 | 51 | 52 | 1 |



2024 m. gruodžio mėn. mokesčių sumokėjimo, deklaravimo ir kitų prievolių kalendorius

Kalendorius parengtas pagal 2024 m. lapkričio 21 d. galiojusius norminius aktus.

| Terminas | Prievolė | Pavadinimas |
|-----------------------|----------|---|
| 1 | 2 | 3 |
| Gruodžio 2 d. | sumokėti | <p>GPM nuo lapkričio 16–30 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms</p> <p>PSD įmokas savarankiškai dirbantiems asmenims už lapkričio mėn.</p> |
| Gruodžio 16 d. | sumokėti | <p>GPM nuo gruodžio 1–15 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms</p> <p>Pelno mokestį nuo lapkričio mėn. išmokėtų dividendų</p> <p>VSD įmokas (už darbuotojus) už lapkričio mėn.</p> <p>Pelno mokestį nuo per lapkričio mėn. užsienio vienetams išmokėtų pajamų, apmokestinamų pelno mokesčiu prie pajamų šaltinio</p> <p>Akcizus už lapkričio mėn.</p> <p>Privalomuosius atskaitymus nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už lapkričio mėn.</p> <p>Avansinį pelno mokestį už 2024 metus</p> |
| | pateikti | <p>Pelno mokesčio nuo lapkričio mėn. išmokėtų dividendų deklaracijos FR0640 formą</p> <p>Akcizų deklaraciją už lapkričio mėn.</p> <p>SAM pranešimą už apdraustusius už lapkričio mėn.</p> <p>Mėnesinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM313 formą</p> <p>Užsienio apmokestinamiesiems vienetams išmokėtų pajamų (sumų) ir nuo jų apskaičiuoto pelno mokesčio deklaracijos FR0313 formą</p> <p>Privalomųjų atskaitymų nuo žaliavinės medienos ir stačiojo miško pardavimo pajamų už lapkričio mėn. deklaracijos FR0463 formą</p> |
| Gruodžio 20 d. | pateikti | Gaunamų ir išrašomų PVM sąskaitų faktūrų registrų duomenis i.SAF už lapkričio mėn. |
| Gruodžio 27 d. | sumokėti | PVM už lapkričio mėn. |
| | pateikti | <p>PVM deklaraciją (FR0600) ir ataskaitą (FR0564) už lapkričio mėn.</p> <p>Formą FR1070 – žemės ūkio produkcijos pirkėjo pradelstas skolas žemės ūkio produkcijos pardavėjams už lapkričio mėn.</p> |
| Gruodžio 31 d. | sumokėti | <p>GPM nuo gruodžio 16–31 d. išmokėtų sumų, priskiriamų gyventojų A klasės pajamoms</p> <p>PSD įmokas savarankiškai dirbantiems asmenims už gruodžio mėn.</p> |

Palmiros horoskopas buhalteriams

LAPKRIČIO 26-oji, ANTRADIENIS

Kruopščiai atlikite savo užduotis, nesivildami, kad jus įvertins. Vadovybė gali prisiminti netesėtą pažadą, pasidomėti neatliktais darbais, tad gali tekti ginti savo nuomonę. Tinkamas laikas tikrinti ir sisteminti finansinius dokumentus.

LAPKRIČIO 27-oji, TREČIADIENIS

Įtemptas metas, kai patartina vengti intrigų, nepalanku aiškintis. Netinkamas laikas kreiptis į vadovybę. Būkite apdairesni – itin kruopščiai tikrinkite gaunamą informaciją.

LAPKRIČIO 28-oji, KETVIRTADIENIS

Nauji darbai nepradedami, darbo sutartys nepasirašomos. Netinkamas laikas svarbiems susitikimams, susitarimams, deryboms – bus sunku rasti kompromisą.

LAPKRIČIO 29-oji, PENKTADIENIS

Įtampos debesys sklaidosi, tampa lengviau dirbti ir bendrauti. Galima imtis darbų, reikalaujančių susikauptimo ar kolegų pagalbos.

LAPKRIČIO 30-oji, ŠEŠTADIENIS

Verta susilaikyti nuo bendravimo. Nieko naujo neįsiimkite – palanku ką nors užbaigti. Šiandien gera proga atsikratyti nereikalingų daiktų, dera grąžinti skolas.

GRUODŽIO 1-oji, SEKMADIENIS

Jaunatis stos 8 val. 21 min. Tai laikas, kai verta pamąstyti apie ateitį. Diena palanki planams kurti – intuityviai pajusite reikiamą kryptį. Nors šiandien verta labiau gilintis į save, būkite dėmesingi ir savo porai.

GRUODŽIO 2-oji, PIRMADIENIS

Būsite energingi, pavyks nemažai nuveikti. Vis dėlto šiek tiek stigs atidos, tad kruopščiai tikrinkite jus pasiekiančią informaciją.



Galvosūkis SUDOKU

SUDOKU lentelė susideda iš devynių stulpelių ir devynių eilučių, suskirstytų į 9 langelius. Visa lentelė dar suskirstyta į 9 langelių (3 × 3) kvadratus.

Pagal susitarimą galvosūkiuose naudojami skaitmenys, tačiau matematiniai ryšiai čia nėra svarbūs, taigi galimi galvosūkių variantai naudojant kitus simbolius, pavyzdžiui, abėcėlės raides ar spalvas.

Žaidimo esmė – įrašyti skaitmenis nuo 1 iki 9 į stulpelius, eilutes ir 9 langelių (3 × 3) kvadratus taip, kad skaitmenys nesikartotų.

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3 | 2 | 5 | 4 | 9 | 1 | 6 | 8 | 7 |
| 8 | 7 | 1 | 5 | 6 | 3 | 9 | 2 | 4 |
| 9 | 6 | 4 | 8 | 7 | 2 | 5 | 3 | 1 |
| 4 | 3 | 9 | 7 | 2 | 5 | 1 | 6 | 8 |
| 5 | 8 | 2 | 1 | 4 | 6 | 3 | 7 | 9 |
| 6 | 1 | 7 | 3 | 8 | 9 | 4 | 5 | 2 |
| 7 | 5 | 8 | 6 | 1 | 4 | 2 | 9 | 3 |
| 2 | 4 | 3 | 9 | 5 | 8 | 7 | 1 | 6 |
| 1 | 9 | 6 | 2 | 3 | 7 | 8 | 4 | 5 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|--|---|---|---|
| 8 | | | 7 | 6 | | | | 3 |
| 1 | | | 9 | 2 | | | | 4 |
| | | 6 | | | | 2 | | |
| 2 | 1 | | 6 | 3 | | | 9 | 5 |
| | | | | | | | | |
| 9 | 3 | | 5 | 1 | | | 4 | 8 |
| | | 9 | | | | 1 | | |
| 3 | | | 8 | 9 | | | | 7 |
| 7 | | | 3 | 4 | | | | 2 |

Patarimus ir sprendimus rasite interneto svetainėje www.sudoku.lt. Šio galvosūkių atsakymą spausdinsime kitame savaitraščio numeryje.

Galvosūkių SUDOKU, išspausdinto savaitraštyje „Bhalterija“ Nr. 43 (987) lapkričio 19 d., atsakymas.

Bhalterinės apskaitos programa

CENTAS

PAGRINDINIAI PROGRAMOS PRIVALUMAI:

- PATOGI DARBE
- LENGVAI ĮSISAVINAMA
- VILIOJANTI KAINA

Tel./faks. (8-5) 233 39 37
 Mob. (8-699) 4 95 62
www.edlonta.lt

Užs. 1953bam

Savaitraščio steigėja ir leidėja bendrovė „Pačiolis“

SAVAITRAŠČIO REDAKCIJA

Vyriausiasis redaktorius
doc. dr. auditorius

Gediminas KALČINSKAS

Vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas
auditorius **Gintautas DEVEIKIS**
(finansinė apskaita)

Vaidotas Dauskurdas
(teisė)

Oksana Galin
(mokesčiai)

Marina Guptor
(mokesčiai, i.MAS)

auditorius **Valdas Jagminas**
(bhalterinė menedžmento apskaita)

Vaidotas Narušis
(informacinės technologijos)

Administratorius
Andrej Šadrakov

Maketuotojos:
Ramutė Kalčinskiėnė
Virginija Keblienė

Kalbos redaktorė
Laura Šuikienė
Danguolė Vanagaitė

A.s. LT157044060000914441 AB SEB banke
Leidyklos „Pačiolis“ 2 368 leidinys
Pasirašyta spaudai 2024 11 21
Leidinyt tik prenumeruojamas
Ofsetinė spauda.
Rinko ir maketavo leidykla „Pačiolis“
Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija“
Kareivių 13B, Vilnius

Rankraščiai nerenzuojami ir negražinami.
Išspausdinti straipsniai gali nesutapti su redakcijos nuomone.
Visi paryškinimai bei kitokie teksto išskyrimai (taip pat norminiuose aktuose) gali būti atlikti redakcijos.
Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį redakcija neatsako.
Perspausdinant „Bhalterijos“ straipsnius, būtina nuoroda.

Redakcijos adresas:
Kalvarijų g. 129, LT-08221 Vilnius
tel. (0 5) 2101 266
el. paštas bhalterija@paciolis.lt

Dėl leidinių prenumeratos, platinimo ir reklamos
kreiptis tel. (0 5) 2700 636 arba
el. paštu reklama@paciolis.lt

KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ

pagal naująjį įstatymą

Lektorius: auditorius Gintautas Deveikis



Išmokite parengti konsoliduotąsias finansines ataskaitas PER VIENĄ DIENĄ!

Trukmė apie 6 ak. val. (1 diena).

Kursai skirti buhalteriams, kuriems privalu rengti konsoliduotąją finansinę atskaitomybę pagal VAS arba norintiems išmokti ją rengti. Kursai bus naudingi dukterinių įmonių buhalteriams, norintiems geriau parengti konsolidavimui būtinus duomenis.

Kursuose įgysite teorinių žinių ir išnagrinėsite daug praktinių situacijų: išmokssite nustatyti dukterinės įmonės įsigijimo metu atsirandantį prestižą; išmoksate atlikti būtinus duomenų koregavimus atskaitomybės konsolidavimo metu; išmoksate parengti konsoliduotąsias finansines ataskaitas; susipažinsite su užsienyje veikiančių dukterinių įmonių atskaitomybės konsolidavimo ypatumais.

KURŠŲ PROGRAMA:

Prievolė sudaryti konsoliduotąsias finansines ataskaitas ir įstatymais nustatytos išimtys.

Dukterinės ir asocijuotos įmonės. Tiesioginė ir netiesioginė kontrolė.

Dukterinių įmonių įsigijimas ir jų steigimas. Pradinis akcijų įvertinimas.

Prestižo (neigiamo prestižo) susidarymas ir amortizacija.

Konsolidavimo procedūra ir jos etapai.

Patronuojančiosios ir dukterinės įmonės apskaitos politikos skirtumų eliminavimas.

Įmonių grupės viduje atliekamų tarpusavio sandorių nerealizuotų rezultatų eliminavimas.

Užsienyje veikiančių dukterinių įmonių finansinės atskaitomybės konsolidavimo ypatumai.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymas.

Rinkitės Jums patogiausią mokymosi būdą –

auditorijoje arba nuotoliniu būdu

(dalyvaujant paskaitose internetu per ZOOM programą).

Kursai organizuojami nedidelėms grupėms, todėl yra galimybė aptarti konkrečios įmonės operacijas.

Mokant iki gruodžio 5 d. – 171 €, nuo gruodžio 6 d. – 245 € (PVM netaikomas).

Laukiame Jūsų gruodžio 16 d. „Pačiolio“ mokymo centre Vilniuje (Kalvarijų g. 129) arba internetu stebint tiesioginę transliaciją.

Norėdami dalyvauti šiuose kursuose, sumokėkite jų kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (j. k. 300807502), a. s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą (KON)**, įmonės pavadinimą, įmonės kodą, telefono numerį ir **el. pašto adresą**.

Daugiau informacijos: tel. (0 5) 210 1259, +370 612 66 762 ir el. paštu kursai@paciolis.lt

**Investuokite
į savo žinias!**

Kiekvienai BUHALTERIJAI – savaitraštis

Buhalterija

**Kviečiame Jus labai palankiomis sąlygomis
prenumeruoti savaitraštį**

2025 metams!
Iki gruodžio 25 d. taikoma **10%** nuolaida!

SAVAITRAŠČIO PRENUMERATOS 2025 metams KAINOS:



Popierinė versija: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 222 € 247€** (su PVM).

Vienas numeris Jums kainuos **tik 4,5 €!** Prekės kodas – BAMA25.



Elektroninė versija: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 174 € 193€** (su PVM).

Vienas numeris Jums kainuos **tik 3,6 €!** Prekės kodas – EBAMA25.

**Norintiems daugiau –
prenumeratos versija **Buhalterija + PLIUS****

Papildomai sumokėję tik 45 eurus (**mažiau kaip 1 € už savaitę!**), papildomai dar gausite:

- +** Ištikus metus, **kiekvieną savaitę** – vertingą **elektroninę priemonę MOKESČIŲ, APSKAITOS IR TEISĖS REGLAMENTŲ NAUJIENLAIŠKIS**, kurioje pateikiami naujausi buhalteriams svarbių norminių aktų pakeitimai kartu su nauja bei ankstesnėmis teisės akto redakcijomis (kaina perkant atskirai – 49 €).
- +** Išsamų **metinį leidinį NAUDINGA INFORMACIJA BUHALTERIAMS** (kaina perkant atskirai – 30 €).

Popierinė versija PLIUS: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 267 € 292€** (su PVM). Prekės kodas – BAMAPlius25.

Elektroninė versija PLIUS: sumokant **iki gruodžio 25 d. – tik 219 € 238€** (su PVM). Prekės kodas – EBAMAPlius25.

Nepriklausomai nuo pasirinkto prenumeratos varianto GAUSITE naudingus priedus:

- +** kasdieniam buhalterio darbui **naudingas atmintines ir suvestines;**
- +** **spiralinį ir kišeninį 2025 m. kalendorius.**

Norėdami užsisakyti savaitraštį, sumokėkite jo prenumeratos kainą į UAB „Pačiolio prekyba“ (į. k. 300807502) a. s. LT347044060005977111 AB SEB banke. Mokėjimo nurodyme įrašykite **prekės kodą, pristatymo adresą ir el. pašto adresą.**

Daugiau informacijos – tel. **(0 5) 2700 636**, prenumeratoriams@paciolis.lt arba

Užs. 2025bam

www.paciolis.lt